

AFRIT VLAANDEREN, UITRIT CRISIS

VOOR EEN STERKER VLAANDEREN

20 april 2009

INHOUDSTAFEL

I.	IN DE ACHTERUITKIJKSPIEGEL	3
II.	STERKER VLAANDEREN, MINDER CRISIS	5
2.1	Financiën en fiscaliteit	5
2.2	Economie	6
2.3	Werk	12
2.4	Landbouw	14
2.5	Toerisme	16
III.	EEN STERKER VLAANDEREN IS BETER BESTUURBAAR	18
3.1	Binnenlands bestuur	18
3.2	Bestuurszaken	19
3.3	Vlaamse rand	20
3.4	Brussel	22
3.5	Buitenlands beleid, buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking	25
IV.	EEN STERKER VLAANDEREN DRAAGT ZORG VOOR IEDEREEN	27
4.1	Gezins- en seniorenbeleid	27
4.2	Welzijn en gezondheid	29
4.3	Welzijn voor personen met een handicap	31
4.4	Inburgering	33
4.5	Cultuur, erfgoed en media	35
4.6	Onderwijs	37
4.7	Jeugd	39
4.8	Sport	41
4.9	Vrijwilligers	42
V.	EEN STERKER VLAANDEREN IS LEEFBAAR, BEWEEGT EN BRUIST VAN ENERGIE	44
5.1	Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbare werken	44
5.2	Milieu en energie	46
5.3	Wonen en stedenbeleid	49

I. IN DE ACHTERUITKIJKSPIEGEL

Een blik in de achteruitkijkspiegel van de Belgische politiek stemt ons niet meteen vrolijk. Het voorbije jaar heeft aangetoond dat dit land niet meer werkt. **België KAN het niet.** En dat op een moment dat de financiële en economische crisis ongemeen hard toeslaat! Het is op het federale niveau onmogelijk geworden om nog doortastende maatregelen te nemen die onze welvaart en welzijn verzekeren. Daar heeft dit land gewoonweg geen geld meer voor.

Bovendien is België in een bestuurlijk moeras terechtgekomen waarbij Franstaligen en Vlamingen over niets nog overeenstemming kunnen vinden. Dit belet ons om doortastend op te treden om jobs te behouden en de pensioenen van morgen te garanderen.

Wanneer een minderheid over eindeloze middelen beschikt om een meerderheid te blokkeren, spreken we van een democratische crisis. Met zes miljoen Vlamingen maken we bijna 60% van de Belgische bevolking uit én zorgen we voor driekwart van de welvaart. Toch regeert men dit land met een Franstalige meerderheid.

De gevolgen van die impasse laat zich ook voelen in ons dagdagelijks leven. We betalen zowat de hoogste belastingen, maar krijgen hiervoor de laagste uitkeringen in ruil. We steken steeds meer toe aan de gezondheidsfactuur, maar de kwaliteit staat onder druk. We leveren in Vlaanderen enorme inspanningen om nieuwkomers in te burgeren, maar België zet de poorten open voor een ongecontroleerde stroom van migranten en asielzoekers.

Afrit Vlaanderen

Vlaanderen doet er nu al veel aan om de economische crisis te beheersen en de schade te beperken. In Vlaanderen kan er nog wel bestuurd worden. Kijk maar naar het KBC-dossier. In Vlaanderen staan de neuzen in dezelfde richting. Kijk maar naar de aanpak voor de auto-industrie. In Vlaanderen kijken we vooruit. Als het op zorg en bescherming aankomt, nemen we nu al het heft in handen met de Vlaamse zorgverzekering. **Vlaanderen WIL het wel, maar MAG niet voluit gaan.**

Vandaag moeten we met de handrem op rijden. Sinds juni 2007 hameren wij op de nood aan een sterker Vlaanderen dat over de hefboomen beschikt om de sociaal-economische uitdagingen efficiënt aan te pakken. Het was onze ambitie om daar samen met anderen iets aan te doen. Om beter te doen. Om tot werkende afspraken te komen. En nu de crisis zich in volle hevigheid manifesteert, steken de grote partijen de handen in de lucht en leggen ze zich neer bij het Franstalige NON. De N-VA legt zich daar niet bij neer.

Uitrit crisis

De N-VA laat het er niet bij en zoekt een uitweg uit de crisis. Bij de pakken blijven zitten is geen optie. Nu al kunnen we met onze autonomie meer doen om te investeren in het belang van onze gezinnen en onze ondernemingen. We zoeken nieuwe en creatieve wegen op en formuleren **blikvangers waarmee we het verschil maken** om uit het economische dal te klimmen en Vlaanderen verder uit te bouwen tot een moderne zorgstaat. We vullen onze autonomie maximaal in, maar zullen niet nalaten erop te wijzen dat een sterker Vlaanderen alleen maar tot stand kan komen met een overheveling van bevoegdheden. Zodat we écht werk kunnen maken van zeer concrete vragen die bij de Vlamingen leven.

De blikvangers in dit programma zijn de pilipili van ons programma en vormen samen met onze andere **actiepunten** het programma van de N-VA voor de Vlaamse verkiezingen van 7 juni 2009. Voor elk thema zijn analyse- en visieteksten gemaakt. Voor deze teksten en eventuele bijkomende vragen of opmerkingen kan u een berichtje sturen naar info@n-va.be.

LEESWIJZER!

DIT PROGRAMMA IS GESCHREVEN UITGAANDE VAN EEN EXPANSIEF GEBRUIK VAN DIE BEVOEGDHEDEN DIE VLAANDEREN AL HEEFT. VEEL MAATREGELEN DIE WIJ WILLEN NEMEN TEN DIENSTE VAN WELZIJN EN WELVAART VOOR ZES MILJOEN VLAMINGEN, BEHOREN HELAAS NOG TOT DE BELGISCHE BEVOEGDHEDEN EN WORDEN DAAR ANDERS EN WEINIG EFFICIËNT INGEVULD.

DE N-VA LAAT DE VIJF VLAAMSE RESOLUTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT NIET LOS EN WIL BELANGRIJKE BEVOEGDHEDEN OVERHEVELEN VAN HET FEDERALE NIVEAU NAAR HET VLAAMSE NIVEAU OM TOT EEN BETERE AANPAK TE KOMEN VAN DE UITDAGINGEN WAARVOOR WE VANDAAG STAAN.

II. STERKER VLAANDEREN, MINDER CRISIS

2.1 FINANCIËN EN FISCALITEIT

Vlaanderen gebruikt haar autonomie actief en boekt resultaten, dat bleek duidelijk uit een studie van het Planbureau over arbeidsmarktbeleid. Maar het is evenzeer van toepassing op de uitoefening van onze fiscale bevoegdheden. Sinds de regionalisering van de gewestbelastingen steeg de opbrengst met gemiddeld 10% per jaar en dit dankzij een actief beleid inzake tariefverlagingen.

Toch zien we dat de fiscale hefbomen zeer beperkt zijn om een doorslaggevende invloed uit te oefenen op onze economie. Op het gebied van de bedrijfsbelastingen heeft Vlaanderen zelfs geen hefbomen. Vlaanderen moet noodgedwongen zijn toevlucht zoeken tot suboptimale instrumenten zoals subsidies. Dit brengt administratie met zich mee die perfect vermeden zou kunnen worden.

De N-VA geeft de voorkeur aan transparante en competitieve vennootschapstarieven boven fiscale spitstechnologische oplossingen. De N-VA vraagt een efficiënte inning van de personenbelasting en wil niet nog eens tien jaar federaal non-beleid ondergaan. In afwachting van meer fiscale autonomie moeten we waar mogelijk met onze huidige instrumenten inzetten op welvaart, concurrentiekracht en levenskwaliteit.

Vlaanderen is sinds 2008 schuldenvrij, maar kan geen nieuwe schulden aangaan om grote investeringsprojecten aan te vatten. Het Belgisch stabiliteitspact veroordeelt Vlaanderen tot creatieve technieken (PPS) die vaak niet meer zijn dan ingewikkelde pogingen om de schuldgrendel te omzeilen. Die PPS-constructies brengen op deze manier geen meerwaarde met zich mee, enkel hogere kosten.

Nochtans moet de Vlaamse regering voluit kunnen investeren. Niet alleen door schulden aan te gaan, maar ook door efficiëntie-inspanningen binnen het huidige budget te leveren. De economische crisis dwingt de overheid om efficiënter te werken.

Blikvangers

Vlaanderen zegt het keurslijf van het interne Belgische stabiliteitspact op.

- De federale overheid is onvoldoende bij kas om nog te investeren in basisinfrastructuur. Vlaanderen moet de rol overnemen nu het schuldenvrij is. Vlaanderen moet voluit kunnen investeren en **stapt uit het keurslijf van het interne Belgische stabiliteitspact**. In tegenstelling tot wat nu het geval is, moet het federaal begrotingsbeleid worden afgestemd op de Vlaamse begroting en niet langer andersom. Dat neemt niet weg dat de doelstelling van een strikt **begrotingsevenwicht** onverkort van kracht blijft.
- Investeren wel, bodemloze Belgische begrotingsputten vullen niet. Lenen kan om goedkoop en efficiënt te investeren en economische impulsen te geven aan het Vlaamse bedrijfsleven, maar dan enkel om grote **duurzame investeringen** (bijvoorbeeld haven- en mobiliteitsinfrastructuur, scholen, ziekenhuizen, hernieuwbare energie, ...) te financieren.

Vlaanderen maakt werk van een arbeidsvriendelijke fiscaliteit en put alle mogelijke bevoegdheden uit om de loonkost effectief te doen dalen.

- Al jaren pleit de N-VA voor een drastische verlaging van de loonkost, maar de Belgische regering weigert omdat ze krap bij kas zit. **Vlaanderen moet daarom zelf komaf maken met alle**

arbeidsvernietigende belastingen (zoals de belasting op drijfkracht). Vlaanderen sluit een nieuw fiscaal pact met de gemeenten dat leidt tot de afschaffing van deze belastingen zonder dat de lokale belastingtarieven worden opgetrokken.

- Vlaanderen verhoogt **de kortingen op de personenbelasting voor de minst verdienende inwoners** van het Vlaams Gewest om de werkloosheidsval nog beter aan te pakken.

Andere actiepunten

We moeten optimaal gebruik maken van de beperkte mogelijkheden waarover we momenteel beschikken om de welvaart, concurrentiekracht en levenskwaliteit te verbeteren. In afwachting van meer fiscale autonomie mag Vlaanderen niet stilzitten.

- De Vlaamse belastingdienst moet zich voorbereiden op een belangrijke overdracht inzake inningsbevoegdheid, zodat we de beloofde efficiëntiewinst door eigen inning onmiddellijk kunnen waarmaken.
- Vlaanderen moet de aanbevelingen van *Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid* onverkort uitvoeren, teneinde de nodige beleidsruimte te creëren voor investeringen in de Vlaamse concurrentiekracht. De N-VA pleit daarom in het luik ‘bestuurszaken’ ervoor dat de Vlaamse Overheid en publieke agentschappen in de komende vijf jaar elk jaar minimum 2% **productiviteitswinst** realiseren om zo **tot 750 miljoen euro** te besparen.

2.2 ECONOMIE

Vlaanderen is een welvarende regio. Maar de barometer wijst op storm en het ontbreekt velen aan een gevoel van “sense of urgency”. Zelfs in tijden van economische crisis blijken weinigen te beseffen dat we werk moeten maken van welvaart om onze huidige sociale voorzieningen te kunnen behouden en waar nodig te versterken.

Wie de Vlaamse economie opnieuw vaart wil zien nemen, moet voor een stevige motor zorgen. Eén enkel duwtje in de rug zal niet volstaan. Om dat te bewerkstelligen zijn vijf aspecten essentieel: de ondernemerszin (‘entrepreneurship’), de arbeidsmarkt (‘human capital’), de fiscaliteit, een goede infrastructuur als drager en innovatie met een openheid voor toekomstige mogelijkheden.

Dit zijn de verborgen krachten die onze economie ondersteunen. Wie deze vijf krachten kan mobiliseren en inzetten, die schept de ideale aandrijving voor meer economische groei. Dat is meteen ook het centrale idee van het economisch luik in dit verkiezingsprogramma: laat ons elk van de vijf facetten in stelling brengen en we bouwen een vijftrapsraket die de Vlaamse economie opnieuw in de juiste baan brengt.

De N-VA blijft erop hameren dat alle restbevoegdheden inzake economisch beleid overgeheveld worden naar de deelstaten. Het zullen de deelstaten zijn die de verantwoordelijkheid moeten opnemen om tot een innovatieve en concurrentiële economie te komen die kan wedijveren met andere succesvolle regio’s in Europa.

Blikvangers

Vlaanderen maakt werk van kennis, toegevoegde waarde en dus ... jobs

- **Door jaarlijks 230 miljoen euro extra te investeren, verdubbelt de Vlaamse overheid haar budget voor O&O tegen eind 2014.** Intensieve samenwerking tussen overheid, kenniscentra, bedrijfswereld en geavanceerd fundamenteel onderzoek stimuleren, resulteert uiteindelijk in concrete innovatieve toepassingen. Dit vullen we aan met een sluitend ondersteuningsaanbod dat inzet op enkele speerpuntsectoren. Zo bouwen we aan een **Kennishaven Vlaanderen**, excellerend centrum voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie.
- **We vereenvoudigen** het huidige economisch instrumentarium en houden slechts twee premiestelsels over: **een innovatiepremie** en **een loonkostpremie** waarmee we zelf het heft in handen nemen om onze concurrentiepositie te vrijwaren.

Vlaanderen deelt dezelfde economische toekomstvisie

- We koesteren en stimuleren een **hoogwaardige Vlaamse maakindustrie** als draagvlak van een duurzame kenniseconomie voor een versterking van de werkgelegenheid, export en welvaartcreatie. We zetten daarbij in op toegevoegde waarde, die garant staat voor meer jobs.
- Een **duurzame verankering** van de eigen beslissings- en onderzoekscentra maakt een succesvolle ontwikkeling van de Vlaamse economie mogelijk en verzekert de Vlaamse welvaart op lange termijn.
- We gaan voor een **slimme logistiek met toegevoegde waarde** die naast de mobiliteitslasten ook lusten, d.w.z. jobs creëert.

Andere actiepunten voor het bevorderen van ondernemerschap

Vlaanderen moet zich profileren als een aantrekkelijke plek voor ondernemers. Door te investeren in ondernemingsruimte, de nodige stimuleringsinstrumenten te ontwikkelen, de administratie te vereenvoudigen en aan een positief ondernemingsimago te werken, wil de N-VA de concurrentiepositie van Vlaanderen versterken.

Ondernemerschap stimuleren

- De structurele voortzetting van initiatieven als de peterschapsprojecten, de oproepen ondernemerschap en de draaischijf ondernemerschap stimuleren het zelfstandig ondernemerschap.
- Het beeld van de ondernemer wordt bijgestuurd, onder meer door het bijbrengen van bepaalde attitudes en waarden alsook door het ontwikkelen van specifieke vaardigheden of kenniselementen. Het onderwijs heeft hier een sleutelpositie.
- Concrete stappen worden gezet om de doorstroming te bevorderen van personeel vanuit de privé-sector naar het onderwijs en omgekeerd. Statutaire aanpassingen werpen geen barrière op die dergelijke overstappen belemmert. Ook het overschakelen tussen het statuut van

zelfstandigen en werknemer moet eenvoudiger. Zelfstandigen hebben bovendien recht op een volwaardig en dus beter sociaal statuut.

- Startende ondernemers kunnen bij streekgerichte adviescentra terecht voor eerstelijnsadvies of doorverwijzing naar de betreffende organisaties en diensten. De N-VA pleit voor een één-loket-systeem.

Ondernemerschap ondersteunen

- Startende en/of doorstartende ondernemingen hebben niet alleen een vlotte toegang tot risicokapitaal maar beschikken ook over een aanbod financieringsinstrumenten op maat. Ook micro-ondernemingen zoals een dagbladhandel, een buurtwinkeltje of een dorpscafé worden van het nodige startkapitaal voorzien.
- De N-VA pleit er voor de wedstrijdformule of zogenaamde ‘oproepen’ zo veel mogelijk af te voeren en te vervangen door fiscale instrumenten. De bestaande instrumenten inzake financiering worden op regelmatige basis geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig of afgeschaft indien wenselijk.

Duurzaam ondernemen

- Volgens de N-VA is het noodzakelijk voldoende aandacht te besteden aan langetermijndoelstellingen en maatschappelijk verantwoord ondernemen, en dit zowel op ecologisch als op economisch vlak, als op vlak van personeelsbeleid en tewerkstelling.
- De N-VA pleit in het luik ‘energie’ van dit programma voor de oprichting van een nieuw energiebedrijf dat zich toelegt op de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

Lokale economie versterken

- Het project ‘ondernemersvriendelijke gemeente’ mag niet verzanden in een aantal losse projecten of de publicatie van een zoveelste brochure maar moeten uiteindelijk ook resulteren in een concreet, coherent en slagkrachtig beleid inzake lokale economie.
- De Vlaamse overheid zorgt voor een kwaliteitsvolle (kennis)ondersteuning van de lokale besturen en stimuleert hen om een volwaardige dienstverlening voor ondernemers op te starten.
- De geplande integratie van de buurtwinkelthematiek in het beleid ‘ondernemingsvriendelijke gemeente’ kan een optie zijn maar dient wel te resulteren in een effectief buurtwinkelbeleid.
- De N-VA is voorstander van een subsidiesysteem waarbij de Vlaamse overheid zelfstandige buurtwinkels een subsidie toekent om te voorzien in een minimaal aanbod aan producten en diensten voor de lokale gemeenschap.

Familiebedrijven

- De overheid informeert kandidaat-overdragers grondig en begeleidt hen bij het overnameproces. Dit kan bijvoorbeeld door het ontwikkelen en ter beschikking stellen van zogenaamde overdrachtspakketten voor startende en stoppende ondernemers waarbij de verschillende fasen van een overdracht, het vinden van een koper, de rol van de adviseur, het behalen van financiële voordelen en de rol die emoties spelen bij overdracht aan bod komen.

- Er zijn geen aparte maatregelen nodig voor de ondersteuning van familiebedrijven maar de bestaande maatregelen worden wel beter kenbaar gemaakt. De N-VA pleit voor een administratieve en managementondersteuning voor die bedrijven, vanuit externe bedrijven en/of vanuit de overheid. Tevens wordt nagedacht over sectorspecifieke informatie en sensibilisering, bijvoorbeeld voor de horeca.

Ondernemersvriendelijke overheid

- Er wordt versneld werk gemaakt van de administratieve vereenvoudiging. De N-VA wil een vermindering van de administratieve lasten met 25%. Als hefboom voor administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsverbetering moet e-government verder ontwikkeld en gestimuleerd worden.
- De doorlooptijd voor de toekenning van vergunningen dient verder te worden gereduceerd, ondermeer door de beperking van de termijnen, de verdere integratie van bouw- en milieuvergunning, versnelling van de administratieve afwikkeling en de afstemming van de procedures met die van de machtiging voor distributiebedrijven. Als de termijn is verlopen waarbinnen bouwvergunningen had afgeleverd moeten worden, wordt de vergunning automatisch verleend (lex silencio-principe).
- Een gecentraliseerde dienstverlening zorgt er voor dat een bedrijf op één plaats terecht kan voor alle bedrijfsgebonden dienstverlening en overheidsinformatie. Een duidelijke structuur van het instrumentarium (in het bijzonder wat innovatie betreft) en een duidelijke communicatie is noodzakelijk om de huidige complexe situatie te vereenvoudigen. De N-VA vraagt een specifieke aanpak voor landelijke gemeenten. In landelijke gebieden zijn er vandaag te weinig volwaardige contactpunten.
- De overheid moet voorzien in een 'gezaghebbend advies' dat rechtszekerheid geeft aan ondernemingen.

Ruimte voor ondernemen

- Meer aandacht voor het hergebruik van verouderde sites, minder ruime en meer ondergrondse parkings, meer bouwlagen, meervoudig ruimtegebruik, doorgroei-modules,...
- Op vlak van kwaliteit van de bedrijfsruimte is er oog voor een goede visuele inbedding, creatief ontwerp, oog voor parkmanagement en waar mogelijk ook gebruik van duurzame materialen. Ruimtelijke kwaliteit gaat voor de N-VA ook uit van de inschatting van effecten op de mobiliteit bij de ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten.
- De N-VA is voorstander van een decreet ruimtelijke economie dat het kader moet scheppen van een ruimtelijk economisch beleid met een eigen planning, doelstelling en instrumentarium.

Andere actiepunten voor het stimuleren van een kenniseconomie

- De N-VA verankert de Vlaamse welvaart duurzaam in een Vlaamse Kennishaven. Intensieve samenwerking tussen overheid, universiteiten en de bedrijfswereld en een sluitend ondersteuningsaanbod geconcentreerd op enkele speerpuntsectoren (energie, (petro)chemie, informatiewetenschap, ...) stimuleren geavanceerd fundamenteel onderzoek en resulteren

uiteindelijk in concrete innovatietoepassingen. Zo bouwen we aan een Kennishaven Vlaanderen, excellerend centrum voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

Onderzoek van onder naar boven...

- Onderzoekers bepalen zelf de inhoud, timing en het samenwerkingsverband. Het Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en het Bijzonder Onderzoeksfonds Universiteiten (BOU) versterken hun coördinerende en stimulerende rol op dit vlak met het oog op de ondersteuning van onderzoeksinitiatieven vanuit de onderzoeks- en bedrijfswereld.
- De N-VA pleit voor een intensieve samenwerking tussen overheid, universiteiten en hogescholen en de bedrijfswereld. De Rondetafels (chemie, auto, ...) met mensen uit het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid moeten verder gezet en waar mogelijk worden nieuwe opgezet. Nieuwe onderzoeksresultaten worden ook sneller toegepast en leveren zo een wezenlijk concurrentievoordeel op.

... en van boven naar onder

- De bestaande strategische onderzoekscentra -IBBT (Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie), IMEC (nano-elektronica en nanotechnologie), VIB (Vlaams Instituut voor biotechnologie) en VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek)- en de zogenaamde competentiepolen leiden op langere respectievelijk korte termijn tot concrete resultaten en leveren concrete innovatietoepassingen op.
- Naast een projectgerichte aanpak is ook een sector- en technologiespecifieke aanpak nodig. Verticaal sturen impliceert dat er keuzes moeten gemaakt worden. In dit kader concentreert het aanbod aan middelen zich op enkele speerpuntsectoren (top down gerichte interventies). De N-VA doet enkele suggesties: gezondheidszorg, micro-electronica, e-learning, milieutechnologie en logistiek en distributie.

Het Vlaamse WT&I-instrumentarium

- Het Vlaamse WT&I-instrumentarium (wetenschap, technologie en innovatie) wordt efficiënter en doelmatiger ingezet. Hiervoor is een langetermijnvisie nodig én een permanente evaluatie van de talrijke instrumenten. Resultaat is optimalisatie door een betere synergie en waar nodig rationalisatie. De N-VA pleit uitdrukkelijk voor een doorgedreven vereenvoudiging.
- De N-VA pleit uitdrukkelijk voor een doorgedreven vereenvoudiging van het innovatiesysteem. Het omstreden Herculesprogramma verdient in dit kader extra aandacht.
- Er wordt een prioriteitsstelling inzake WT&I opgemaakt. Daarbij kan worden voortgebouwd op de oefening van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) waarbij zes prioritaire clusters van activiteiten werden afgebakend. Deze clusters worden verder geconcretiseerd in concrete beleidsmaatregelen.
- Initiatieven zoals 'De Subsidiewegwijzer voor Ondernemingen' van de Vlaamse Overheid (Agentschap Economie) en de brochure 'Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven' uitgegeven door VLAO verdienen aanbeveling en kunnen een goede basis vormen ter verduidelijking van het beschikbare, en aan te passen, instrumentarium.

- Alle schakels in het innovatie- en ontwikkelingstraject moeten worden ondersteund. Van het idee tot het marktrijpe product.

Menselijk kapitaal

- Om onze concurrentiepositie te behouden en te versterken in de zogenaamde ‘war on talent’ groeit Vlaanderen uit tot een aantrekkingspool, niet enkel voor investeerders, maar ook voor wetenschappelijk talent.
- Kennis is meer dan ooit mobiel. Het fenomeen van de “brain drain” situeert zich met name in het topsegment van onderzoekers. Een uitstekend onderzoeksklimaat, lage administratieve barrières en een actief “repatriëringsbeleid” moeten dit fenomeen omdraaien in een “brain gain”.
- De N-VA pleit de uitbouw van een Kennishaven Vlaanderen en schuift volgende aandachtspunten naar voor:
 - Harmonisatie van de ongelijke behandeling van kortingen op bedrijfsvoorheffing moet voorkomen dat publieke investeringen private investeringen in kennis verdringen.
 - Internationale uitwisseling moet zorgen voor een resultaatvolle kruisbestuiving. Initiatieven als Odysseus¹ en Methusalem² zijn ter zake belangrijke stappen die echter verder moeten worden versterkt.
 - Wiskunde, wetenschappen en technologie worden nog aantrekkelijker gemaakt.
 - Meer aandacht voor design en vormgeving van een product als een bepalende factor voor succes.

Een O&O-beleid op maat van de KMO

- Sensibilisering, concrete en doeltreffende begeleiding op kmo-maat en een gerichte campagne maken de mogelijkheden inzake IWT ruimer en beter bekend bij de KMO's en zetten aan tot investeren in O&O. Ook de verlaging van de administratieve lasten en vereenvoudiging van de procedures zetten aan tot investeren in O&O.
- Een gesegmenteerde en vraaggedreven aanpak spreekt elk KMO-segment gericht aan. Hiervoor wordt een aanbod ontwikkeld op maat van de sterk verschillende noden met betrekking tot de realisatie van hun innovatiepotentieel. Voor kleinere niet-hoogtechnologische bedrijven ligt de nadruk op de implementatie van bestaande technologieën en niet op nieuwe ontwikkeling.
- De N-VA pleit niet zozeer voor de creatie van nieuwe instrumenten, maar vraagt daarentegen een diversificatie binnen het huidige instrumentarium en een herziening van de acceptatiecriteria. Daarbij is ook aandacht nodig voor doorgroeende spin-offs en spin-outs.

Een coherent beleid

- De N-VA vraagt dat de bevoegdheden inzake wetenschap, technologie en innovatie en de daartoe bestemde middelen gegroepeerd worden op het Vlaamse niveau.
- De kernbevoegdheden inzake ondernemerschap, economie en ontwikkeling worden samen gebracht bij één Vlaamse superminister voor Werk, Ondernemen en Innoveren.

¹ Programma dat Vlaamse toponderzoekers terug naar Vlaanderen moet brengen en tegelijkertijd buitenlandse toponderzoekers aantrekt.

² Programma dat een langdurige en structurele financiering voor Vlaamse wetenschappers voorziet.

2.3 WERK

Als ergens zich de noodzaak manifesteert om tot een staatshervorming te komen, dan is het wel op het domein van de arbeidsmarktwerking. Om een actief werkgelegenheidsbeleid te voeren, is de overheveling van het volledige arbeidsmarktbeleid noodzakelijk en moeten de gewesten worden geresponsabiliseerd. Overigens, de problemen in Vlaanderen en Wallonië zijn niet gelijklopend en verdienen een andere aanpak.

Dat Vlaanderen het beleidsniveau bij uitstek is om de problemen inzake werkgelegenheid aan te pakken, tonen de relatief goede resultaten van het arbeidsmarktbeleid van de afgelopen jaren. Zo maakten we de keuze voor een activerend arbeidsmarktbeleid. Dit neemt niet weg dat we een tandje moeten bijsteken want ook Vlaanderen scoort nog onder de Lissabon-doelstelling van 70% werkzaamheidsgraad. Met de economische crisis erbovenop moeten we te allen tijde vermijden dat de conjuncturele werkloosheid omslaat in een structurele werkloosheid. We moeten blijven inzetten op het langer actief houden van oudere werknemers. En ook voor specifieke kansengroepen dringt zich een versterkte aanpak op.

Blikvangers

Vlaanderen mag de 50-plussers niet in de steek laten

- Een doelgroepenbeleid om ouderen aan het werk te houden is cruciaal. Het belette de federale regering niet om de gerichte loonkostverlaging voor 50-plussers te schrappen. Dit deeltje van het arbeidsmarktbeleid zou toch worden overgeheveld naar de gewesten. Een typisch staaltje van Belgisch cynisme want van de overheveling kwam niets in huis. Voor Vlaanderen is oud niet out! Daarom **breiden we de sluitende aanpak voor jongeren uit naar meer ervaren werkzoekenden** om de werkzaamheidsgraad te verhogen. **Actief, ook als 50-plusser:** aansluitend met de uitbreiding van de sluitende aanpak maken we het voor bedrijven interessant om deze mensen aan te werven. Dit betekent dat we de Vlaamse 50+-premie verder uitbreiden en promoten.

Vlaanderen werkt armoede weg met jobs

- Het hebben van een job is nog steeds de beste garantie om weg te raken én te blijven uit de armoede. De creatie van duurzame werkgelegenheid (sociale werkplaatsen inbegrepen!) en een intensieve activering en begeleiding naar werk zijn essentieel en moeten Vlaanderen in staat stellen **tegen 2014 de doelstelling van de Lissabonstrategie inzake werkzaamheidsgraad (70%) te halen. Armoede bannen doe je met jobs.**
- We realiseren **een gemeenschapsdienst**, onder meer door te investeren in **intensieve werk-welzijnstrajecten** voor de ongeveer 15% langdurig werkzoekenden die op dit ogenblik te ver van de arbeidsmarkt staan.
- De **beschutte en sociale werkplaatsen** worden structureel ondersteund in hun functie als werkgever van personen met een arbeidshandicap. De klemtoon ligt daarbij op hun **complementariteit met het reguliere bedrijfsleven** en op het **uitbouwen van betere contacten met het onderwijs.**

Andere actiepunten

- De activiteitsgraad bij de zogenaamde kansengroepen (ouderen, jongeren, allochtonen en mensen met een handicap) wordt verhoogd.
 - De maatregelen uit het Meerbanenplan om kansengroepen aan werk te helpen (zoals Jobkanaal, IBO, de tewerkstellingspremie, WEP+,...) worden van nabij opgevolgd met het oog op mogelijke bijsturing.
 - Volgens de N-VA is jeugdwerkloosheid niet enkel terug te brengen tot een klein aanbod van arbeid. Jeugdwerkloosheid heeft ook te maken met een gebrekkige vorming en een mank lopend activeringsbeleid. Gezien de uitdagingen die de toekomst ons brengt, is het noodzakelijk ter zake een daadkrachtig beleid te voeren.
 - Bestaande maatregelen betreffende de tewerkstelling van allochtonen moeten grondig worden geëvalueerd. Specifiek richt het beleid zich op hooggeschoolde allochtonen en allochtone vrouwen.
 - De N-VA vraagt extra aandacht voor de uitbesteding van begeleiding van werkzoekenden aan privébedrijven of non-profitorganisaties alsook voor de problematiek van de langdurige niet-werkende werkzoekenden (NWWZ).
 - Met het oog op de stijgende vertegenwoordiging van leefloners werkt de VDAB binnen de lokale werkwinkels nauwer samen met de OCMW's.

- Om de combinatie gezin-arbeid op een kwalitatieve manier mogelijk te maken, is het noodzakelijk een volwaardig en toekomstgericht gezinsbeleid te voeren. De N-VA gaat in dit kader voor een substantiële verhoging van de Vlaamse aanmoedigingspremie voor wie tijdskrediet opneemt tot maximum 250 euro. Werk en gezin maken we nog beter combineerbaar voor eenoudergezinnen met kind(eren). Dienstencheques, betaalbare en voldoende kinderopvang en telewerken zijn bouwstenen voor dergelijk beleid.

- Leefbaar werken betekent meer dan af en toe eens stoppen met werken. Alternatieven via prestatie management, gekoppeld aan het loon, zijn beter betaalbaar en misschien even attractief: enerzijds hoger tempo, resultaten en loon voor wie (nog) wil en anderzijds lager tempo, resultaten en loon voor wie het op een rustiger manier wil aanpakken.

- Gezien de demografische ontwikkelingen waarvan we de gevolgen op korte termijn zullen voelen, is het belangrijk de nodige maatregelen te nemen om de interregionale arbeidsmobiliteit te versterken. Daarom moeten de bestaande hindernissen inzake mobiliteit en taalkennis efficiënter worden aangepakt en dient de samenwerking tussen de VDAB, Forem en Actiris versterkt.

- Gelet op het hoge aantal faillissementen wil de N-VA:
 - dat Vlaanderen kort op de bal speelt door een krachtadig activerend herstructureringsbeleid te voeren;
 - dat de opleidingscentra en het beschikbare instructiepersoneel van de VDAB optimaal benut worden en de samenwerking met de andere opleidingsaanbieders wordt versterkt;
 - de verdere uitwerking van het spoor van de zogenaamde ervaringspools en de ondersteuning van de actoren op het terrein ten einde de waardevolle competenties en ervaring van afgedankte oudere werknemers bij herstructurering niet verloren te laten gaan.

- Met het oog op de competentieontwikkeling bij zowel werknemers als werkgevers vraagt de N-VA:

- om verder in te zetten op het zichtbaar maken, ontwikkelen en optimaal inzetten van competenties alsook het beleid inzake loopbaanbegeleiding te versterken;
 - de uitwerking van een efficiënt en daadkrachtig EVC-beleid door een uitbreiding van het aantal beroepen en testcentra en de realisatie van een algemeen referentiekader voor EVC-bewijzen en de verdere uitbouw van een Vlaamse kwalificatiestructuur.
 - Werkgevers die hun werknemers ondersteunen in het volgen van opleidingen worden beloond.
 - Er moet verder gestreefd worden naar meer transparantie en doelmatigheid op de opleidingsmarkt.
- Het lijkt de N-VA noodzakelijk een versterkt taalbeleid te voeren en daartoe een sluitend aanbod van het Nederlands voor werkzoekenden en werknemers te ontwikkelen, zowel in taalvoorbereiding als in taalondersteuning. Extra aandacht wordt besteed aan de taalverwerving van het Nederlands bij anderstalige werkzoekenden in Vlaams-Brabant en in de Vlaamse Rand in het bijzonder.
 - De N-VA blijft zich verzetten tegen een beleid dat werkloosheid in de hand werkt. Voor sommige mensen brengt werken niet (veel) meer op dan niet werken. Dat is onaanvaardbaar. Gezien de wijzingen op de Vlaamse arbeidsmarkt lijkt de tijd rijp voor een nieuw en aangepast Vlaams Actieplan Werkloosheidsvallen.
 - Flexibiliteit moet ook mogelijk zijn voor zelfstandige ondernemers. Dit kan door de creatie van een 'pool' van vliegende ondernemers waardoor ondernemers vervangen kunnen worden in geval van ziekte, vakantie, enz.
 - Gealfabetiseerde inburgeraars blijken vaker te migreren met de bedoeling te werken dan niet-gealfabetiseerden. In het kader van het inwerkingsdecreet wordt werk gemaakt van een traject voor analfabeten met een professioneel perspectief dat voldoende is afgestemd op hun moeilijke situatie.
 - De mogelijkheden en ontwikkelingen inzake outplacement dienen te worden opgevolgd en ondersteund. Belangrijk is dat de kwaliteit kan worden gegarandeerd. De verplichting om outplacement aan te bieden aan werknemers ouder dan 45 jaar mag er niet toe leiden dat (kleinere) ondernemingen enkel nog jongeren aanwerven.

2.4 LANDBOUW

De Vlaamse landbouw is sterk gespecialiseerd, bijna 80% van de landbouwbedrijven concentreren zich op een welbepaalde activiteit. Rundveehouderij is de belangrijkste specialisatie, gevolgd door tuinbouw en akkerbouw. De laatste tien jaar daalde het aantal arbeidsplaatsen in de landbouw met gemiddeld 2,5% per jaar tot 62.511 personen in 2007. Niettemin is de landbouw in Vlaanderen verantwoordelijk voor een zeer groot ruimtegebruik. Niet minder dan 622.133 ha of 45,4% van de totale oppervlakte van Vlaanderen wordt gebruikt voor de landbouw.

De landbouwsector is een volwaardige economische sector in een sterk concurrentiële omgeving. De Vlaamse overheid moet binnen het kader van de Europese contouren een goed uitgebouwd ondersteuningsbeleid voeren voor de Vlaamse familiale land- en tuinbouwbedrijven. Investeren in kwaliteit en duurzaamheid verdienen prioriteit. En ook hier vraagt de N-VA dat Vlaanderen met een homogeen bevoegdheidspakket aan de slag kan, wat betekent dat de bevoegdheid inzake landbouwrampen beter wordt overgeheveld.

Blikvangers

Innovatieve landbouw

- De Vlaamse overheid blijft investeren in wetenschappelijk onderzoek en innovatie in de landbouwsector. Ze heeft daarbij aandacht voor de bijdrage die de landbouw kan leveren tot de productie van hernieuwbare energie. Onder meer het onderzoek naar het verbouwen van gewassen met een hoge intrinsieke energiewaarde staat hoog op de agenda.

Andere actiepunten

- Naast hernieuwbare energie is biologische landbouw één van de speerpunten in het wetenschappelijk landbouwonderzoek dat de Vlaamse overheid voert. Om de bio-producten nog meer te promoten bij de Vlaamse consument, organiseert de Vlaamse overheid (VLAM) geregeld campagnes die biologische landbouwproducten van bij ons in de verf zetten. De Vlaamse overheid geeft ook zelf het goede voorbeeld en koopt bio-producten aan voor de overheids catering. Dit is meteen een stimulans voor de verdere vermarkting van de biologische landbouw in Vlaanderen.
- Ondanks de geleverde inspanningen, is het nitraatgehalte in het Vlaams grond- en oppervlaktewater nog te hoog. Het monitoren van de kwaliteit van waterlopen moet duidelijkheid scheppen over de efficiëntie van de huidige bepalingen van het mestdecreet. Concreet wil de N-VA dat:
 - de VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) zich concentreert op de mogelijkheden van innovatieve en duurzame landbouwprojecten;
 - dat via mestverwerking nitraten uit mest worden verwijderd en hernieuwbare energie wordt geproduceerd;
 - Indien nodig moeten bijkomende maatregelen worden genomen voor onbemeste stroken langs waterlopen.
- De N-VA wil dat de landbouwsector haar verantwoordelijkheid mee opneemt inzake natuur. Plattelandsbeleid en landbouw horen bij één minister ondergebracht te worden. Verder:
 - Bosuitbreiding in landbouwgebied moet voor de N-VA mogelijk zijn, maar niet als instrument om het areaal landbouwgrond te beperken. Uitwisseling van percelen die het realiseren van aaneengesloten natuurgebieden mogelijk maakt of zonevreemde landbouwbedrijven via planologische ruil opneemt in agrarisch gebied moet de brug slaan tussen natuur en landbouw.
 - Op basis van vrijwilligheid moeten landbouwers aangemoedigd en gestimuleerd worden natuurwaarden (houtkanten, poelen, broedgelegenheid, ...) toe te laten op hun gronden.
- In de relatie landbouw en waterbeheer wil de N-VA dat:
 - bij grootschalige waterwerken maximale rechtszekerheid wordt geboden aan landbouwbedrijven en voldoende flankerende maatregelen worden uitgewerkt;
 - dat er een modern Vlaams decreet voor polders en wateringen wordt opgesteld dat voorziet in adequate beheersstructuren die over voldoende terreinkennis beschikken.

- De Vlaamse overheid streeft naar een Europese erkenning voor zo veel mogelijk Vlaamse streekproducten.
- De N-VA wil GGO's toelaten onder bepaalde voorwaarden maar stelt de keuzevrijheid van de consument hierbij voorop. De consument moet steeds een biologisch of conventioneel geteeld product kunnen kiezen. Om dat te bereiken dienen de nodige voorwaarden worden gerespecteerd zodat zowel biologisch, conventionele als GGO-teelten naast elkaar kunnen blijven bestaan. Daarnaast moet bij het toelaten van genetisch gewijzigde organismen ook aandacht te gaan naar het vermijden van besmetting van wilde variëteiten, in het bijzonder in natuurgebieden.
- Gezien de historische band met de landbouw moet ons levend erfgoed deel uitmaken van en erkend worden binnen het plattelandsbeleid.
- De niet-productiegerichte dierhouderij krijgt een plaats binnen het plattelandsbeleid en vraagt ook een ander beleid dan gespecialiseerde landbouw.

2.5 TOERISME

Toerisme wordt – terecht – beschouwd als een volwaardige economische sector. Toerisme zorgt voor werk voor kortgeschoolden en is bovendien niet delokaliseerbaar. 2007 was voor Vlaanderen het meest succesvolle jaar ooit. Liefst 9,5 miljoen toeristen wisten ons te vinden.

Vlaanderen heeft een kwalitatief hoogstaand toeristisch aanbod en moet dat beter durven promoten. Ook in het niet zo nabije buitenland moet Vlaanderen haar troeven verzilveren. Internationale groeimarkten mogen we niet links laten liggen. Maar evengoed ontwikkelen we toeristische nicheproducten voor dichterbij huisvakanties.

Blikvanger

Economische parels, groene parels

- We **verdubbelen welvaart en tewerkstelling door en met toerisme tegen 2020**. We verhogen de middelen toerisme met 50% (nu 60 mio euro) tegen 2014 en mikken prioritair op: (1) een verdubbeling van onze inspanningen en middelen voor de promotie van de **Vlaamse kunststeden**; (2) het opstellen van een breed **actieplan '100 jaar Grote Oorlog' met internationale ambities**; (3) de uitbouw van Vlaanderen als **congresregio** en (4) een nog sterkere vernieuwing en verbreding van het Vlaams **kusttoerisme** en het **toerisme in de groene regio's**.

- Binnen de krijtlijnen van het **Kunststedenactieplan** moet de Vlaamse overheid, samen met de private sector en de kunststeden, blijven investeren in de ontwikkeling van innovatieve toeristische producten en de promotie van de Vlaamse kunststeden als één internationaal toeristisch topproduct. Vlaanderen verdubbelt de budgettaire inspanningen voor de internationale promotie van de Vlaamse kunststeden.
- De voorbereidingen voor de herdenking van **100 jaar WO I** krijgen prioritaire aandacht én middelen. Er komt een uitvoerig actieplan '100 jaar Grote Oorlog' met concrete initiatieven en investeringen in de Westhoek op het vlak van toeristisch onthaal, toeristische attractiepunten en

musea, evenementen, animatie, educatie en culturele programmering, logiesfaciliteiten en marketingcampagnes op de binnen- en vooral buitenlandse markt. Om die buitenlandse markt optimaal te benutten sluit Vlaanderen samenwerkingsakkoorden met landen die tijdens WO I in Vlaanderen actief waren, met als doel om in 2014-2018 zo veel mogelijk vredestoeristen naar Vlaanderen aan te trekken.

- Het **MICE-toerisme** (Meetings, Incentives, Conferences & Events) is een markt waar Vlaanderen nog veel te weinig op inspeelt. Nochtans is onze hoofdstad Brussel hierbij een onmiskenbare internationale troef. Tijdens de volgende regeerperiode investeert de Vlaamse overheid meer in moderne congresfaciliteiten in Vlaanderen die gericht gepromoot worden op het internationale forum.
- De N-VA wil dat **de Vlaamse kust** een toeristische topbestemming in Vlaanderen blijft. Om de lichtjes dalende trend van het kusttoerisme in Vlaanderen weer om te buigen, komt er een Masterplan voor de Vlaamse Kust waarbij naast de logiessector ook uitvoerig aandacht besteed wordt aan toerismeflankerende beleidsdomeinen als recreatie, natuur, horeca, ruimtelijke ordening, mobiliteit, publieke voorzieningen, ...

Andere actiepunten

- Vlaanderen blijft investeren in **fietsroutes en fietsvriendelijke logies** en wendt zijn wereldberoemd koerserfgoed, met de Ronde van Vlaanderen op kop, maximaal aan om het fietstoerisme in Vlaanderen internationaal te promoten. Een 'Actieplan Water- en Cruisetoerisme in Vlaanderen' geeft de aanzet tot de uitbouw van deze vorm van toerisme.
 - De tijdens de vorige regeerperiode ingezette inhaalbeweging inzake **jeugdverblijfsinfrastructuur** in Vlaanderen wordt onverkort verdergezet.
 - Vlamingen die zelf op reis gaan naar het buitenland of er tijdelijk wonen of werken en gemeentebesturen met jumelages worden aangespoord om Vlaanderen internationaal te **promoten** als een unieke toeristische bestemming. Handige anderstalige kennismakingspakketten, die de Vlaamse overheid gratis ter beschikking stelt van particulieren en gemeentebesturen om ze uit te delen in het buitenland, kunnen hiertoe een geschikt hulpmiddel zijn.
 - De Vlaamse overheid blijft intens samenwerken met de private toeristische ondernemers en de lokale besturen, zodat in nauw overleg een kwaliteitsvolle beleidsvoorbereiding en –uitvoering van het **toerismebeleid** tot stand kan komen, met een efficiënt beheer van de middelen en een maximale winst voor de Vlaamse toeristische sector.
-

III. EEN STERKER VLAANDEREN IS BETER BESTUURBAAR

3.1 BINNENLANDS BESTUUR

De uitdagingen voor de Vlaamse steden en gemeenten zijn er niet kleiner op geworden met een steeds maar complexer wordende samenleving. Tegelijkertijd eist de hogere overheid dat er bijkomende taken worden opgenomen of treffen ze maatregelen die financiële repercussies hebben op de lokale overheden.

De N-VA wil dat ook in Vlaanderen wordt gewerkt aan een eenvoudige, doorzichtige en democratische structuur die uitgaat van een bestuur dicht bij de burger. De klemtoon moet daarbij liggen op sterke lokale besturen dat daartoe de nodige bevoegdheden en middelen moet krijgen. Betutteling moet plaats ruimen voor fiscale autonomie en échte subsidiariteit. De volgende Vlaamse regering moet een hoofdrol geven aan de gemeenten in het Vlaams binnenlands bestuur.

Ook het decretale kader zal moeten volgen. Zo moet het de ambitie zijn om met een eigen kiesdecreet te komen voor de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Het decreet inzake het gemeentefonds is aan een kritische doorlichting toe met aandacht voor de centrumsteden. En ook het gemeentedecreet mag best opnieuw bekeken worden.

De N-VA blijft vanuit deze opvatting pleiten voor een overheveling van bevoegdheden die lokale besturen sterker kan maken: de werking van OCMW's, politie, brandweer en civiele bescherming zijn beter thuis in Vlaamse handen.

Blikvanger

Vlaanderen brengt het bestuur dicht bij de burger

- De volgende regering realiseert een **interne Vlaamse staatshervorming**. We opteren voor een opbouw van onderen uit. Daarin staan **sterke gemeenten** centraal. Zij krijgen **meer bevoegdheden**, o.a. inzake onderwijs, kinderopvang, gezondheidszorg, welzijn....
- In plaats van de huidige vierdeling (gemeenten, intercommunales/allerlei andere tussenniveaus, provincies en Vlaanderen) ligt de **klemtoon** bij de **gemeenten** aan de ene kant en **Vlaanderen** aan de andere kant. Bij een **vrijwillige fusie van gemeenten** verleent de Vlaamse regering een **éénmalige subsidiebonus**.

Andere actiepunten

- De N-VA is van mening dat de gemeentelijke democratie nog kan verbeterd worden door de invoering van de **constructieve motie van wantrouwen** tegen het voltallige college of tegen een individuele schepen. Op die wijze wordt de onbestuurbaarheid van een gemeente (bv. door een breuk in de coalitie) opgeheven.
- Gezien de toevoeging van de OCMW-voorzitter in het college van Burgemeester en schepenen dient het **aantal schepenen te verminderen** met inachtneming van een kritische ondergrens voor de werklastverdeling binnen het schepencollege. Het heeft weinig zin om nog een schepen te belasten met de bevoegdheid van sociale zaken, dat immers toekomt aan de OCMW-voorzitter.

- Deze integratie (OCMW-voorzitter en schepencollege) moet worden doorgetrokken tot op het niveau van het ambtenarenkorps van de gemeente en het OCMW. Ook dat maakt deel uit van de efficiëntieoefening die elke overheid zal moeten doorvoeren.
- De N-VA meent dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheid van burgemeester en schepenen dermate groot is, dat zij alle baat hebben bij (een verplichting tot) **opleiding, vorming en bijscholing**.
- Meer **lokale autonomie** moet gepaard gaan met het optrekken van de **fiscale en financiële autonomie** van dit niveau.
- **De verdelingscriteria in de gemeentefonds** moeten geëvalueerd en bijgestuurd worden waarbij voldoende aandacht wordt gegeven zowel aan de centrumsteden als aan de andere steden, gemeenten en plattelandsgemeenten, rekening houdend met hun specifieke noden.
- Het is absoluut noodzakelijk dat er werk wordt gemaakt van de invoering van het **veralgemeend geautomatiseerd stemmen**. Voor alle verkiezingen in Vlaanderen wil de N-VA het geautomatiseerd stemmen invoeren mits het gebruikte systeem voldoet aan voldoende veiligheidscriteria en er voorzien wordt in een gedrukt afschrift.
- De N-VA wil een volwaardig Vlaams **gemeentekiesdecreet** realiseren. Vlaanderen heeft tot op heden enkel een aantal wijzigingen doorgevoerd van de bestaande federale wetgeving, maar is er nog niet in geslaagd een eigen volwaardig kiesdecreet op poten te zetten. Tegen de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 moet dit zeker het geval zijn.
- Van vrije en verantwoordelijke burgers mag men verwachten dat ze minstens deelnemen aan de democratie door hun stem te gaan uitbrengen bij verkiezingen. De N-VA ziet er echter geen enkele meerwaarde in hen hiertoe te verplichten. Ze pleit dan ook voor de afschaffing van de stemplicht en de invoering van het **stemrecht** vanaf 18 jaar.

3.2 BESTUURSZAKEN

De Vlaamse overheid bestaat intussen iets meer dan een kwarteeuw en is door opeenvolgende staatshervormingen uitgegroeid tot een volwaardige administratie van 40.000 voltijdse equivalenten. Onder impuls van de N-VA werd de aanhoudende sterke personeelsgroei doorbroken en groeide het personeelsvolume nog slechts lichtjes aan als gevolg van beleidsprioriteiten (openbaar vervoer) en nieuwe taken (bv. inburgeringsbeleid).

De N-VA beseft dat een efficiënt werkende en transparante overheidsadministratie een essentiële factor vormt voor de competitiviteit van Vlaanderen. In een globale wereldeconomie bepaalt de kwaliteit van de overheid onze economische slagkracht.

De Vlaamse overheid moet een overheid “van nu en van u” zijn: een moderne dienstverlener en een goede werkgever die voortdurend investeert in vereenvoudiging, efficiëntie en kwaliteit in haar relaties met burgers en ondernemingen.

Om een eigen Vlaams personeels- en wervingsbeleid te kunnen voeren, moet zo snel mogelijk werk worden gemaakt van de afschaffing van het Algemeen Principe Koninklijk Besluit (APKB).

Blikvanger

Vlaanderen bespaart door efficiëntie

- De Vlaamse overheid en publieke agentschappen boeken in de komende vijf jaar elk jaar minimum 2% **productiviteitswinst** om zo tot **750 miljoen euro** te besparen.

Andere actiepunten

- De Vlaamse overheid besteedt voortaan minder taken uit en doet maximaal een beroep op de aanwezige kennis en ervaring in de overheidsdiensten. Kennisdeling en –uitwisseling, een doorgedreven vormingsbeleid en het overschrijdend inzetten van specialisten over beleidsdomeinen heen dragen daartoe bij.
- De Vlaamse overheid garandeert de burger dat ze hem ‘niet meer vraagt wat ze al weet’ en geeft volledige uitvoering aan het principe van de éénmalige gegevensopvraging.
- Personeelsleden van lokale besturen (gemeenten en provincies) kunnen probleemloos en met behoud van alle voordelen overstappen naar de Vlaamse overheid en omgekeerd. Interne personeelsmobiliteit binnen de diensten van de Vlaamse overheid is al gerealiseerd. Voor de N-VA is echter ook de personeelsmobiliteit tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen noodzakelijk.
- 15 november, Dag van de Dynastie, wordt als vakantiedag voor het personeel van de Vlaamse overheid (en van publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse overheid) vervangen door 9 mei, Dag van Europa.
- De rapportering van verschillende beleidsplannen door de lokale besturen aan de Vlaamse overheid wordt vervangen door een geïntegreerd en vereenvoudigd plan- en opvolgingsinstrument.
- De Vlaamse overheid bundelt al zijn formulieren voor de burger, onderneming, non-profitorganisatie of lokaal bestuur op een formulierenwebsite.
- De Vlaamse overheidsdiensten leggen per dienstverleningspakket of per doelgroep concrete dienstverleningsnormen in een gebruikershandvest vast.
- De Vlaamse overheid sluit, met het oog op het uitwisselen van goede praktijken, internationale partnerschappen en investeert in een goed meetsysteem dat de performantie van de overheid permanent in kaart brengt en vergelijkt met andere Europese (deel)staten.
- De Vlaamse overheid moet een traject starten waarbij gesloten software ingeruild wordt voor “open source”-equivalenten als die alternatieven bestaan. De overheid mag niet afhankelijk zijn van specifieke leveranciers.

3.3 VLAAMSE RAND

Dankzij de inbreng van de N-VA voerde de Vlaamse regering een hele reeks maatregelen uit om de Vlaamse aanwezigheid in de Vlaamse Rand te versterken. Ook in de faciliteitengemeenten. De N-VA

wil het Nederlandstalig karakter van de Rand waarborgen en de levenskwaliteit bevorderen op het vlak van huisvesting, onderwijs, welzijn, cultuur en leefmilieu. Niet alle engagementen werden uitgevoerd en in 2005 gaf dit aanleiding tot een aanvullende verklaring bij het toenmalige regeerakkoord dat het randbeleid nog verder uitbouwde.

Niettemin blijft het sociaal weefsel in de Rand onder druk staan. Sociale verdringing, ruimtelijke wanorde en suburbanisatie vreten aan de groene en Vlaamse Rand. De N-VA wil een aangepast beleid voor gemeenten die zich voor gelijklopende uitdagingen zien geplaatst.

Dat de Franstaligen te pas en te onpas belangenconflicten en juridische procedures opstarten t.a.v. deze initiatieven, kunnen we vanuit Vlaanderen niet verhelpen. Maar van de federale overheid mogen we wel verwachten dat ze dit beleid niet doorkruist.

Intussen vraagt de N-VA dat het in de commissie goedgekeurde wetsvoorstel tot splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde goedgekeurd wordt in de plenaire zitting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Daarmee wordt een correcte invulling gegeven aan de grondwettelijke indeling van dit land.

Blikvanger

Vlaanderen treedt zelfbewust op in de Vlaamse Rand en Brussel

- Vlaanderen **investeert** sterk in een groene en Vlaamse Rand. We roepen de druk van de stad een halt toe met o.a. een **voorrangswoonregeling** voor inwoners met een band met de gemeente.
- We breiden het **werkingsgebied** voor het Vlaams Randbeleid uit en **verdubbelen de middelen**.
- Burgemeesters of schepenen die de wet overtreden, moeten onmiddellijk geschorst worden én even snel worden berecht. Gedaan met het dralen met **tuchtprocedures**.

Andere actiepunten

- **Een groene Rand.** Het groene karakter van de Vlaamse Rand moet gestimuleerd worden via het Bruegelproject en moet gevrijwaard blijven bij de afbakening van het Vlaams strategisch gebied rond Brussel (VSGB) en bij het ruimtelijk ordeningsbeleid. Uiteraard past een overheveling en herwaardering van de Plantentuin van Meise in dit kader.
- **Een Rand om in te wonen.** Iedereen moet kunnen wonen in eigen streek, ook in de Vlaamse rand. Net daarom werkte de N-VA een voorstel uit waardoor kavels in woonuitbreidingsgebieden in de Vlaamse rand en in alle andere gebieden waar de woonprijzen de pan uitswingen, worden voorbehouden voor mensen die een band hebben met de streek. De N-VA zal nauwlettend toezien op de uitvoering van dit voorstel.
- **Een Nederlandstalige Rand.** Om in aanmerkingen te komen voor een sociale woning, heeft Vlaanderen het principe van de taalvereiste in de Wooncode ingevoerd. Om het sociale leven in een lokale gemeenschap mogelijk te maken, is het essentieel dat men de taal van die gemeenschap spreekt. En het spreekt voor zich dat alle lokale mandatarissen, ook gemeente- en OCMW-raadsleden het goede voorbeeld moeten geven en dus verplicht Nederlands moeten kennen. De Vlaamse overheid moet onverminderd voortgaan met een beleid van rechten en plichten. Ook de hefboomen waarover Vlabinvest beschikt moeten uitgebreid worden.

- **Een gezonde Rand.** De afgelopen jaren leidde het falen van de (Franstalige) medische urgentiedienstverlening tot heel wat misverstanden in de regio, af en toe jammer genoeg met een dramatisch afloop. Onder druk van de N-VA werd er in Halle alvast een Paramedisch Interventieteam opgericht. De N-VA blijft echter vechten voor een volwaardige MUG. Voor de N-VA moeten alle zorgzones de taalgrenzen respecteren en dit overal in Vlaanderen.
- **Een leerrijke Rand.** Blijvende inspanningen voor het Nederlandstalig onderwijs in de Rand zijn noodzakelijk. Ook het Franstalige faciliteitenonderwijs wordt geïntegreerd in het Vlaams onderwijsbeleid, zodat dat onderwijs eindelijk gericht wordt op integratie. De N-VA diende al een voorstel van decreet in dat momenteel geblokkeerd wordt door Franstalige belangenconflicten. Voor de N-VA mag de Vlaamse democratie zich niet langer laten blokkeren. Het decreet moet onmiddellijk gestemd worden.
- **Een mobiele Rand.** In en buiten het kader van het START-project plant de Vlaamse overheid allerlei werken om het verkeersinfarct in de regio weg te werken. Ook het GEN-project van de NMBS wil de mobiliteit naar Brussel bevorderen in samenwerking met andere actoren en afgestemd op het 'Regionet Brussel-Brabant' van De Lijn. De N-VA steunt deze initiatieven, al mag dit niet leiden tot bijkomende verfransing van de Rand: eventuele (Brusselse) stadsvlucht kan worden gecounterd door een assertieve maar rechtvaardige taal- en onthaalpolitiek.
- **Een werkzame Rand.** Werkzoekenden die geen gebruik willen maken van een kostenloze taal cursus Nederlands moeten gesanctioneerd worden. De middelen die hierdoor vrijkomen kunnen worden besteed aan de ondersteuning van werkzoekenden die wél Nederlands willen leren en natuurlijk ook van de Nederlandstalige werklozen. Daarnaast kan Vlaanderen met de inplanting van één of meer Vlaamse instellingen met uitstraling in één van de zes faciliteitengemeenten haar engagementen t.a.v. de Vlaamse Rand nog meer tastbaar maken.
- **Een culturele Rand.** Naast een flink en ondubbelzinnig taalbeleid investeren we fors in het culturele aanbod in de Vlaamse Rand. Aan de 7 gemeenschapscentra van vzw De Rand, blijven we alle mogelijkheden bieden om een evenwichtig en wervend socio-cultureel aanbod uit te werken dat ook aantrekkelijk is voor de talrijke internationale en anderstalige inwoners van de Rand. Daarnaast ondersteunen de gemeenschapscentra het plaatselijk verenigingsleven en de culturele raden logistiek en financieel waarbij ze zich in het bijzonder op jeugd en sport concentreren. Ook voor de grotere cultuurcentra in de brede Rand (Vilvoorde, Dilbeek, Halle, Asse) wordt er extra geld vrijgemaakt om er echte 'culturele vuurtorens' van te maken.

3.4 BRUSSEL

Brussel is een internationale grootstad met enerzijds typische grootstedelijke problemen die uitvergroet worden door de bestuurlijke inefficiëntie van de Brusselse instellingen. Anderzijds heeft Brussel tal van troeven die echter onvoldoende worden uitgespeeld.

Brussel is geen hopeloos geval. Maar Brussel kan ook veel beter. Brussel is vooral een stad die de uitstraling van Vlaanderen mee kan bepalen. Daarom loont het de moeite te investeren in de stad en ze niet koudweg te laten vallen. Het komt er op aan dat Vlaanderen die verantwoordelijkheid opneemt en dat ook duidelijk maakt!

Brussel is en blijft onze hoofdstad. Als stadsgewest kan het echter niet op gelijke voet staan met Vlaanderen en Wallonië. Nu al vertoont het Brussels model alle kenmerken van een waterhoofd. Belangrijk is dat die structuren worden afgeslankt. Voor de Brusselse Vlamingen moeten de

initiatieven van Vlaanderen toegankelijk zijn via de gemeenschapskeuze. Intussen moet Vlaanderen moet zelfbewust optreden en de correcte naleving afdwingen van de taalwetten.

Blikvanger

Vlaanderen zet in op Brussel

- Vlaanderen **omarmt zijn hoofdstad** en weet haar troeven als venster op de wereld optimaal uit te spelen in het belang van de inwoners van Brussel zelf. **We zoeken alle mogelijke creatieve wegen op om sterk te investeren** in de capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs, maar evengoed in het algemene woon- en leefklimaat van de stad. Huisvesting, mobiliteit, kinderopvang en gezondheidszorg bepalen immers mee het imago van onze hoofdstad.

Andere actiepunten

- Vlaanderen heeft er alle belang bij om tegen het 'Wallobrux' van Franstalig België een 'Brussel-Vlaanderen-strategie' uit te stippelen door een tijdelijke (parlementaire) commissie op te richten die met deze onderzoeksvraag gelast wordt.
- In functie van het institutionele debat moet Vlaanderen berekenen wat de meerwaarde is voor Brussel van de Vlaamse aanwezigheid.
- De N-VA wil dat in het kader van haar voorstel voor een uitwisselingsbeleid tussen regionale televisiezenders extra aandacht wordt besteed aan de samenwerking met TV Brussel.
- De N-VA wil Brussel niet opgeven en wil verder durven denken dan de (weliswaar broodnodige) investeringen in onderwijs of cultuur. Daarom wil de N-VA dat de Vlaamse overheid zich ook uitdrukkelijk manifesteert op domeinen zoals huisvesting, gezondheidszorg, kinderopvang...
 - Daarom moet de Vlaamse overheid zelf zorgen voor afdoende Nederlandstalige **kinderopvang**, ook op het kleinschaligere niveau van onthaalouders.
 - Zoals de Vlaamse Ouderenraad eist, moet de volgende Vlaamse regering kordaat optreden tegen elke vorm van discriminatie waarvan de Nederlandstalige Brusselaars vaak het slachtoffer zijn in de bicommunautaire verzorgingssector. In Brussel hebben ouderen het recht om in het Nederlands gebruik te kunnen maken van zorgorganisaties.
 - Wat betreft **gezondheidszorg** verdient het initiatief Zorgnet meer ondersteuning. Eveneens dient men te zoeken naar mogelijkheden om het aantal Nederlandstalige artsen te vergroten, bijvoorbeeld door de stagemogelijkheden hier uit te breiden en sensibiliseringscampagnes opzetten. N-VA pleit ook voor een tweede Nederlandstalig ziekenhuis in Brussel, minstens een poliklinische antenne van het UZ Brussel.
 - N-VA wil dat de goede reputatie van de Vlaamse gezondheidszorg via de aanwezige expertise van het universitair ziekenhuis in Brussel verder gepromoot wordt. Dit kan door een grootscheepse promotiecampagne bij de in Brussel aanwezige expats en voor het aantrekken van buitenlandse patiënten, zonder verdringingseffect voor binnenlandse patiënten.
 - De Vlaamse Overheid kan een huisvestingspolitiek voeren en moet daarom, zoals ook verschillende Brusselse gemeenten doen, als privaatrechtelijk persoon resoluut investeren in onroerend goed en dit verhuren aan sociale tarieven en naar eigen inzichten (taalbereidheid, sociale mix en Vlaamse aanwezigheid).

- De goedbedoelde Vlaamse jobkorting van de laatste legislatuur is een doorn in het oog van vele Brusselse Vlamingen. Daarom vindt de N-VA dat de Vlaamse Regering alle (juridische) mogelijkheden moet onderzoeken en uitputten om ook de Brusselse Vlamingen te laten mee genieten van deze jobkorting. De N-VA wil dat mensen met een Nederlandstalige identiteitskaart kunnen mee genieten van de jobkorting of andere voorzieningen die de Vlaamse overheid treft voor haar inwoners. Dit is de zogenaamde subnationaliteit waardoor men rechtstreeks kan kiezen voor Vlaanderen (de gemeenschapskeuze). Tegenover die rechten staan ook plichten. Wie deel wil uitmaken van de Vlaamse gemeenschap maar geen Nederlandstalige achtergrond heeft, moet een inburgeringstraject volgen.
 - De middelen voor het Brussels Onthaalbureau vzw (Bon vzw) dienen stelselmatig te groeien. De Vlaamse Gemeenschap tracht in functie van deze Brusselse onthaalbureaus samen te werken met de Brusselse gemeenten, zoals dat reeds gebeurt in Vlaanderen.
 - Voor de N-VA maakt Brussel integraal deel uit van het Vlaams Kunststedenactieplan.
- Voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is een bijzondere rol weggelegd. Het marktaandeel daarvan ging de jongste jaren al in sterk stijgende lijn. De mogelijkheden op vlak van infrastructuur en personeel moeten bijgevolg prioritair worden uitgebreid. **N-VA wil daarom een capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel met 10% tegen 2015 tot ca. 40.500 plaatsen.**
 - De genoemde capaciteitsuitbreiding moet dan ook gepaard gaan met flankerende maatregelen voor het succesvol begeleiden van grote aantallen anderstalige leerlingen en investeringen voor het aantrekken van Nederlandstalige leerlingen uit de Rand:
 - Ten aanzien van anderstalige kinderen en ouders moet elke Brusselse Nederlandstalige school een taalbeleid uitwerken waar het Nederlands uitdrukkelijk centraal staat. De engagementsverklaring, maar ook taalvaardigheidstoetsen die op systematische wijze worden afgenomen op belangrijke overgangsmomenten in de schoolloopbaan, vormen hiervan belangrijke instrumenten. Bij het niet slagen van deze taalvaardigheidstoetsen moet de betrokken leerling een bijkomend taalpakket volgen. Indien er onvoldoende medewerking is van de leerling en de ouders, wordt de leerling doorgestuurd naar het Franstalig onderwijs te Brussel.
 - Kinderen van anderstalige ouders zijn meer dan welkom, maar het kan niet dat kinderen van Nederlandstalige ouders daardoor in de kou staan. Daarom moet het GOK-decreet in Brussel een specifieke invulling krijgen, met een absolute voorrangregeling voor kinderen van Nederlandstalige ouders.
 - Naast deze eerder 'streng begeleidende' maatregelen dient Vlaanderen we ook te positief stimulerend te werk te gaan, door Nederlands bij ouders en kind te associëren met aangename dingen, bijvoorbeeld door het uitlenen van muziek, DVD's, strips, boeken, spelletjes... te stimuleren.
 - Daarnaast moet er massaal gerekruteerd worden bij de scholieren uit de Rand via campagnes en moet er een evenwichtig aanbod op het niveau van het secundair onderwijs uitgebouwd worden.
 - Om de 'brain drain' van jonge leerkrachten tegen te gaan pleit Jong N-VA voor de invoering van een substantiële premie voor leerkrachten die in Brussel lesgeven. Daarnaast wordt elke leerkracht-stagiair ertoe aangemoedigd om een deel van zijn/haar stage door te brengen binnen een grootstedelijke context. Zo kan een stagiair die binnen een straal van 40 km van Brussel woont, een deel van zijn/haar stage lopen in Brussel.
 - Waar nodig (in functie van spijbelbeleid,...) wordt samengewerkt en overlegd met de Franse Gemeenschap, de Brusselse gemeenten en/of de politiediensten.

- o in de Brusselse context pleit N-VA pleit voor de invoering van de schoolkaart. De schoolkaart is een soort identiteitskaart met uurrooster, zodat agenten kunnen nagaan of de leerling spijbelt of niet.

3.5 BUITENLANDS BELEID, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De ‘verbuitenlandiging’ van het binnenlands beleid en de economie zet zich ook in Vlaanderen verder door. Vlaanderen moet daarom internationaal voluit durven gaan en handelen. Europa is hiervoor het prioritaire kader. Meer dan 60 procent van de Vlaamse regelgeving is een rechtstreeks gevolg van Europese initiatieven. Die EU-reflex moeten we proactief inbouwen binnen onze besluitvorming. Initiatieven zoals “Vinger aan de Europese pols en Vlevo verdienen voortzetting. De Vlaamse stem klinkt immers luider via de Europese megafoon dan door de Belgische microfoon. Een ver doorgedreven strategische communicatie moet dit ondersteunen.

De Vlaamse economie is sterk exportgericht en dus is een internationaal gericht economisch beleid zonder meer noodzakelijk. Vlaamse bedrijven zoeken het nog te dicht bij huis en moeten aangemoedigd worden om de internationale groeimarkten op te zoeken. Promotie door regionale agentschappen van buitenlandse handel heeft haar meerwaarde bewezen en moet niet opnieuw in vraag worden gesteld. Het federaal Agentschap voor Buitenlandse Handel heeft geen toegevoegde waarde.

Vandaag is de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking goed uitgebouwd en gestructureerd. Onder impuls van de N-VA steeg het budget tot 25 miljoen euro in 2008. Thematisch concentreren we ons op onderwijs, gezondheidszorg en ontwikkeling van kleine ondernemingen. Om het risico te vermijden op versnippering van middelen wordt onze ontwikkelingssamenwerking het best geconcentreerd op enkele Afrikaanse landen in zuidelijk Afrika. Initiatieven komen ook van onderuit en ook dat willen we ondersteunen.

Blikvangers

Vlaanderen zet zichzelf beter op de kaart

Vlaanderen verdubbelt zijn inspanningen voor publieks- en economische diplomatie door (1) het budget voor internationale communicatie en culturele promotie van Vlaanderen te verdubbelen; (2) het werkingsbudget voor de buitenlandse economische en diplomatieke vertegenwoordigingen met 50% te verhogen (met grotere ondersteuning voor internationaal actieve KMO's, ook in de dienstensector); (3) door in de volgende regeerperiode een nieuwe diplomatieke vertegenwoordiging in Scandinavië en Zuid-Oost Europa te openen en (4) door meer middelen vrij te maken om jonge Vlamingen als stagiair of JPO (Junior Professional Officer) naar de VN-organisaties te leiden.

- Het welvarende Vlaanderen neemt verder zijn verantwoordelijkheid voor het zuiden op en verhoogt stelselmatig zijn **budget ontwikkelingssamenwerking tot 250 miljoen euro in 2020**. Dit is een vertienvoudiging!
- In afwachting dat Vlaanderen een volwaardige Europese lidstaat is, verenigt Vlaanderen zich met een beperkte groep **naties met grote autonomie** (Schotland, Catalonië, Baskenland....) om **rechtstreeks zeggenschap** te krijgen in de Europese instellingen.
- Vlaanderen moet **mee de leiding** nemen van het **EU-voorzitterschap** in 2010. Vlaanderen grijpt het Belgisch voorzitterschap aan om de rol van de deelstaten in het Europees beleid in de kijker te zetten en te versterken.

Andere actiepunten voor buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking

- Vlaanderen versterkt de samenwerking met andere regio's in Europa en sluit nieuwe samenwerkingsakkoorden die de uitwisseling van kennis en ervaring op allerlei vlakken in de praktijk brengen.
- Vlaanderen onderzoekt de opportuniteit van nieuwe grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden.
- De Vlaamse overheid blijft investeren in de ondersteuning van vierde pijlerinitiatieven voor ontwikkelingssamenwerking, met o.a. de verdere uitbouw van de online helpdesk, het uitgeven van publicaties voor en door de vierde pijler en het stimuleren van vorming voor vierde pijlervrijwilligers.

Andere actiepunten voor buitenlandse handel

- Het *Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen (FIT)* moet nog verder worden ondersteund en uitgebreid.
 - Ondanks deelname aan EUREKA- en ESF-projecten participeert Vlaanderen onvoldoende aan EU-programma's en doet het dat te veel ad hoc. Zolang er geen interne prioriteitenlijst is, zal er ook geen externe strategie mogelijk zijn. Ook voor niet-Europese landen zijn er nieuwe strategieën nodig.
 - De aanwezigheid van Vlaamse ondernemingen in de zogenaamde BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) is noodzakelijk. Vandaag gebeurt ter zake nog onvoldoende. De positie van Vlaanderen in Oost- en Centraal- Europa dient te worden versterkt en uitgebouwd.
 - Inzake de Doha-onderhandelingen blijft nog steeds de N-VA hopen op een multilateraal akkoord. Ondertussen moet Vlaanderen wel blijven zoeken naar buitenlandse handels- en investeringspartners.
 - Internationaal Vlaanderen maakt een inhaalbeweging inzake kennistransfer, valorisatie van onderzoek (octrooien) en participatie aan Europese programma's.
 - Ondernemingen moeten meer worden gestimuleerd om internationaal te ondernemen. Duurzaamheid en ethisch ondernemen zijn sleutelbegrippen.
 - Het aangekondigde decreet inzake wapenhandel is er nog steeds niet. Voor de N-VA moet hier dan ook prioritair werk van worden gemaakt. Dit decreet moet in een dubbele toets voorzien: een economische toets én een ethische toets. Rechtszekerheid en respect voor mensenrechten en conflictbeheersing zijn essentiële onderdelen van een vergunningsbeleid. Het decreet moet een uitgebreidere publieke en parlementaire controle mogelijk maken.
-

IV. EEN STERKER VLAANDEREN DRAAGT BETER ZORG VOOR IEDEREEN

4.1 GEZINS- EN SENIORENBELID

De N-VA blijft kiezen voor gezinnen en wil dat het beleid hetzelfde doet. Het gezin blijft een belangrijke bouwsteen voor een gezonde en hechte maatschappij. Na een jarenlange daling zien we de laatste vijf jaar opnieuw een toename van het aantal geboortes. Toch blijft het geboortecijfer per vrouw laag. De reële kosten van een kind worden onvoldoende gedekt door het huidige systeem van kinderbijslag en ook de combinatie van arbeid en gezin weegt zwaar.

Kiezen voor een gezin, onder welke vorm dan ook, is een persoonlijke keuze maar heeft verstrekkende maatschappelijke gevolgen. Een goed gezinsbeleid moet die keuze vrijwaren en stimuleren. Gezinnen moeten sterker worden gemaakt op financieel gebied om keuzes te kunnen maken i.f.v. arbeid en kinderen. Kinderopvang hoort thuis in de korf van gemeentelijke bevoegdheden, kinderbijslag moet een bevoegdheid zijn van de gemeenschappen. De N-VA wacht niet langer en maakt er zelf werk van op Vlaams niveau.

Minstens even belangrijk is de uitdaging van de vergrijzing die op Vlaanderen afkomt. Vlaanderen mag zich niet beperken tot een voorzieningenbeleid en moet vooral werk maken van een kwalitatief beleid dat de nadruk legt op een rijk gevulde en veilige 'oude dag' in een comfortabele woonomgeving. Elke vorm van discriminatie op basis van leeftijdsgrenzen moet weggewerkt worden.

Blikvangers

Vlaanderen maakt het de gezinnen makkelijker

- We starten met een **Vlaamse kinderbijslag** met een kindpremie van 500 euro per jaar voor alle kinderen tot en met 3 jaar.
- Kind & Gezin moet zich verder professionaliseren, maar mag ook niet overmatig reguleren. Daarom pleiten we – naar Deens model – voor een gedecentraliseerde kinderopvang op lokaal vlak (Steden en gemeenten), zowel publiek als privaat. Zij **garanderen** opvang voor elke vraag, **ten laatste als het kind zes maand is**. De Vlaamse regering bepaalt verder de regels en normen.
- **Werk en gezin** maken we nog **beter combineerbaar** vooral voor **eenoudergezinnen met kind(eren)**. Dienstencheques, betaalbare en voldoende kinderopvang en telewerken zijn hierin sleutelbegrippen.
- Een substantiële **verhoging** van de **Vlaamse aanmoedigingspremie** voor wie tijdskrediet neemt tot **maximum 250 euro** biedt ondernemingen de mogelijkheid om, ook in tijden van crisis, hun medewerkers te behouden.

Andere actiepunten voor kinderen en gezin

- N-VA wil dat de onthaalouders die aan een dienst verbonden zijn kunnen kiezen om in het huidig statuut verder te werken of te opteren voor een volwaardig statuut.
- Voor de toekomst wil de N-VA een publiek gefinancierde opvang zodat de overheid niet alleen kan toezien op de kwaliteit maar al wie in de kinderopvang werkt ook kan rekenen op een volwaardig sociaal statuut.
- Bij de geboorte van tweelingen wordt net zoals bij de geboorte van andere meerlingen gedurende een bepaalde periode sociale hulp georganiseerd.

- Voor kinderen met een handicap wordt, na een globale en multidisciplinaire evaluatie, in een bijzondere 'opvoedingsbijslag' voorzien. Een getrappt stelsel in plaats van een alles-of-niets-systeem (66 %) is aangewezen.
- De huidige adoptieprocedure wordt opnieuw grondig geëvalueerd door een stuurgroep waar alle betrokken actoren, ook een vertegenwoordiging van de wensouders, in zetelen en die tot doel heeft de procedure te vereenvoudigen.
- Vlaanderen onderzoekt de mogelijkheid om samenwerkingsakkoorden rond adoptie aan te gaan met andere Europese overheden die gelijkaardige garanties naar de kinderen toe bieden als de hoge Vlaamse standaarden

Andere actiepunten voor senioren

- Een betere financiële en personele ondersteuning van de Vlaamse Ouderenraad is op zijn plaats.
- De steden en gemeenten spelen een belangrijke rol in het aanbod en beleid naar senioren toe. De Vlaamse overheid moet garanderen dat alle lokale overheden vorm geven aan een kwalitatief ouderenbeleidsplan en daar ook concrete acties uit afleiden.
- De Vlaamse regering maakt een inventaris op van alle leeftijdsgrenzen in haar beleid waaruit een verschil in behandeling ressorteert naar senioren toe, zoals de mogelijkheid om gebruik te maken van bepaalde voorzieningen en diensten. In een stappenplan worden discriminerend werkende leeftijdsgrenzen, zoals bij de dienstverlening van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, systematisch weggewerkt.
- De inspraak die nu reeds bestaat binnen de rusthuizen en RVT's moet uitgebreid worden naar andere zorgvormen. Aan de inspraak dient ook concreet gevolg gegeven te worden via een publiek actieplan.
- Voor een autonoom en kwaliteitsvol leven is het van het allergrootste belang dat primaire valpreventie continu onder de aandacht blijft en elke oudere persoon wordt aangespoord alle principes blijvend vol te houden. Primaire valpreventie dient daarom verankerd te worden in de reguliere werking van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGEZ) en de LOGO's en opgenomen te worden in het opleidingsprogramma van de medische, paramedische en zorgberoepen.
- Gezondheid is fysisch en sociaal welzijn: in die is het zaak onze bejaarden te laten wel-zijn in hun thuisomgeving. Vlaanderen gaat onverdroten verder op weg met thuiszorg, thuisverpleging en palliatieve thuiszorg.
- De implementatie van het woonzorgdecreet dient grondig opgevolgd te worden en de nodige middelen dienen voorzien te worden zodat Vlaanderen klaar is om de vergrijzingsgolf op te vangen.
- In de residentiële zorg moeten wachtlijsten verdwijnen. Een dringende hulpvraag heeft een antwoord nodig in de urgente fase, ook in de thuiszorg. Er is nood aan een globale wachtlijst voor de woon- en zorgcentra. Net zoals voor personen met een handicap dient de individuele keuzevrijheid van de oudere hierbij gewaarborgd te blijven.

- Een duurzaam en kwalitatief sport- en bewegingsaanbod voor ouderen moet gestimuleerd en financieel ondersteund worden. Beweging is de beste valpreventie.

4.2 WELZIJN EN GEZONDHEID

We moeten ervoor zorgen dat de gezondheidszorg betaalbaar blijft. Op Belgisch niveau is dat niet langer het geval en treedt een sluipende vorm van privatisering op. Nu al betaalt de patiënt 932 euro per jaar uit eigen zak voor de gezondheidsfactuur. Stijgende premies in de hospitalisatieverzekeringen maken deel uit van de problematiek.

Hoog tijd om een eigen gezondheidsbeleid uit te stippelen dat inzet op een decentrale aanpak, een stevig preventiebeleid en aandacht voor geestelijk gezondheid. Maar vooral ook een beleid dat gezondheidszorg opnieuw betaalbaar maakt. De N-VA wil met de bevoegdheden die Vlaanderen heeft werk maken van een eigen sociaal beschermingsstelsel dat wel adequaat is.

Blikvanger

Vlaanderen bouwt een eigen sociale zekerheid uit via de aanvullende zorgverzekering

- De N-VA wil een **aanvullende Vlaamse zorgverzekering** voor alle Vlamingen die alle zorgverstrekking (tot en met de tweepersoonskamer) dekt als alternatief voor de steeds duurder hospitalisatieverzekeringen. In functie van de budgettaire haalbaarheid bepaalt de Vlaamse Overheid haar aandeel en houdt daarbij rekening met de draagkracht voor de laagste inkomens. Ziekenfondsen en/of private verzekeraars kunnen de Vlaamse Aanvullende Zorgverzekering aanbieden en worden via een openbare aanbesteding hiertoe uitgenodigd.

Vlaanderen werkt aan geestelijke gezondheid

- Het aantal zelfdodingen in Vlaanderen is onaanvaardbaar hoog. Een **Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VESP)** bundelt alle initiatieven om de zelfdodingscijfers sneller te doen dalen bij alle risicogroepen. Tegen het einde van de legislatuur daalt het aantal zelfdodingen minstens tot het West-Europese gemiddelde.

Algemene actiepunten m.b.t. welzijn, gezondheid en ziektepreventie

- Het relatief en absoluut aandeel van Welzijn in het geheel van de Vlaamse begroting dient jaarlijks toe te nemen.
- Het budget voor preventie moet omhoog tot op Europees niveau (d.i. ongeveer 3% van het gezondheidsbudget).
- Vlaanderen zorgt voor voldoende middelen in het VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) zodat onze zorg-gebouwen verder ontwikkeld kunnen worden. Door net als de Franse Gemeenschap in 2008 budgetten ter beschikking te stellen, kunnen we versneld investeren voor toekomstige generaties.
- De evolutie van het reservefonds van de Vlaamse zorgverzekering dient nauwlettend in het oog gehouden te worden. De twintigers die vandaag bijdragen mogen binnen dertig jaar niet geconfronteerd worden met een leeg fonds.

- De Vlaamse overheid houdt rekening met een goede regionale spreiding inzake normering, ook op basis van de behoeften van de populatie en het aantal mensen. Men moet in rekening nemen dat West-Vlaanderen en Limburg niet beschikken over een universitair ziekenhuis en dat een klassieke verdeling over de provincies in het nadeel speelt van beide excentrisch gelegen provincies.
- Om de problemen van chronisch zieken aan te pakken, moet een Staten-generaal worden georganiseerd.
- De Vlaamse overheid bouwt de bestaande diensten infectieziekten uit tot een volwaardig epidemiologisch instituut. Vlaanderen blijft verder investeren in het Instituut voor Tropische Geneeskunde op voorwaarde dat voldoende cursussen in het Nederlands worden gedoceerd.
- De N-VA wil dat voor alle beroepen in de welzijnssector (verzorgende, opvoeder, ...) een duidelijk opleidingskader met eindtermen wordt vastgelegd en waarbij eventuele wijzigingen een recht op bijscholing bestaat.
- De Vlaamse overheid gaat onverdroten verder met de projecten Vla-health en E-birth. Ze kan zich hiervoor alignerend op het E-health project.
- Vlaanderen wil kwaliteitsvolle ziekenhuizen. Patiëntveiligheid, infectiecontrole, kwaliteitsmeting in de zorg, ... zijn zaken die verder ontwikkeld zullen worden zonder dat dit leidt tot een administratieve rompslomp voor de zorginstellingen. Inspecteurs worden adviseurs en zijn pas inspecteurs wanneer dit nodig is.

Bijzondere actiepunten m.b.t. welzijn, gezondheid en ziektepreventie

- De N-VA pleit voor een gedecentraliseerde uitbouw van onze eigen Vlaamse gezondheidszorg. De LOGO's moeten daarom verder worden uitgebouwd en beter worden betoelaagd. Ze staan in voor het maximaal realiseren van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen:
 - Middelengebruik voorkomen: drugs- en alcoholpreventie blijft meer dan ooit een prioriteit, maar ook tabakspreventie;
 - De bevordering van gezonde voeding en het voorkomen van ongezond en overmatig eten moeten worden ondersteund;
 - Vaccinatiebeleid: Vlaanderen beslist zelf om nieuwe vaccinatieprogramma's op te starten en laat zich niet langer blokkeren door de federale overheid of de Franse Gemeenschap;
 - Borstkanker is een belangrijk gezondheidsprobleem. De participatiegraad aan preventief borstkankeronderzoek is gestegen, maar blijft relatief laag. De participatiegraad moet omhoog. Een goede aanzet hiertoe vormt de preventiebonus toegekend aan artsen. Dit experiment moet veralgemeend worden en uitgebreid naar bv. vaccinaties en tot op het niveau van de individuele huisarts worden doorgetrokken;
 - Preventiecampagnes rond seksuele gezondheid, in het bijzonder voor doelgroepen waarbinnen de laatste jaren een stijging van hiv en andere soa's is vastgesteld;
 - Voorkomen van ongevallen;
 - Voorkomen van zelfdoding en psychisch lijden.
- Het recent opgerichte VIGEZ (Vlaams Instituut Gezondheidspromotie en Ziektepreventie) wordt uitgebouwd als een volwaardig expertisecentrum ten dienste van de Logo's en hun lokale noden. Het werkt nauw samen met VAD (Vereniging voor Alcohol en Drugpreventie) en met VESP dat de acties coördineert binnen een bijgewerkt Vlaams Actieplan Suïcidepreventie.

Bijzondere actiepunten m.b.t. geestelijke gezondheid

- De Vlaamse overheid moet de geestelijke gezondheidszorg beter uitbouwen en streven naar een geïntegreerd geestelijk gezondheidsbeleid. Ze zal daarvoor samen zitten met de ziekenfondsen om een uniforme en uitgebreide terugbetaling van het psychologisch consult mogelijk te maken. Ook de aanvullende Vlaamse Zorgverzekering kan hierin bijdragen.
- Er moet in de gespecialiseerde tweedelijnsvoorzieningen die de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg zijn extra aandacht besteed worden aan de sociaal en financieel zwakkeren.
- Vlaanderen moet een nieuw Vlaams Actieplan Suïcidepreventie opstellen. Dit moet de doelstellingen van het huidige actieplan overnemen en waar nodig bijstellen. Het nieuwe Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie coördineert de acties binnen dit plan.
- Het verhogen van de deskundigheid bij professionele internetmoderatoren en internetgemeenschapmanagers, moet een snelle en accurate doorstroming van suïcidale personen naar online hulpverlening mogelijk maken.
- De psychische thuiszorg zoals die alleen in Vlaanderen bestaat (Geel) verdient een aanvullende steun.

4.3 WELZIJN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

De volgende Vlaamse regering zal belangrijke keuzes moeten maken. De economische crisis weegt ook door op het budget van de Vlaamse overheid. Welzijn mag niet het kind van de rekening worden. Meer zelfs, het relatief en absoluut aandeel van het welzijnsbudget moet omhoog. Zo is er nog steeds een belangrijke inspanning te leveren om de wachtlijsten weg te werken. De overheid moet ook werk maken van de automatische toekenning van voordelen zodat niet enkel de best geïnformeerden hun rechten kunnen laten gelden.

De N-VA wil voluit de kaart trekken voor zorguitbreiding en zorgvernieuwing. Nieuwe noden zullen opduiken en vragen een passen antwoord. Om de wachtlijsten weg te werken, zal een ernstige inspanning moeten worden geleverd met de automatische toekenning van het persoonsgebonden budget (PGB) als stok achter de deur. Dit als hefboom om dit instrument op kruissnelheid te brengen.

De N-VA werkte de voorbije jaren hard aan toegankelijkheid voor personen met een handicap. Toegankelijkheid is een begrip dat ruime toepassing verdient.

Blikvanger

Vlaanderen opent deuren voor personen met een handicap

- Iedereen met een handicap en een urgente zorgbehoefte krijgt **na zes maanden** op de wachtlijst **automatisch een persoonsgebonden budget (PGB)**.
- Wij maken écht werk van integrale **toegankelijkheid op alle vlakken**: openbare en publieke gebouwen en ruimtes, media, internet, en openbaar vervoer

Andere actiepunten

- Vlaanderen maakt werk van de automatische toekenning van ondersteuningsmaatregelen voor personen met een handicap, inclusief de federale ondersteuningsmogelijkheden.
- Ook de wachtlijst voor het persoonlijk assistentiebudget (PAB) dient tegen 2014 weggewerkt te worden. Bovenop de huidige groei investeert de Vlaamse regering een extra 100 miljoen in het PAB.
- Aanpassen van de personeelsnormen om tot in het belang van verzorger en zorgbehoevende de werkdruk te verlagen.
- Mantelzorgers beter ondersteunen door uitbreiding van de opleidingsmogelijkheden, tijdelijke vervangings- of opvangmogelijkheden. Waardering voor en erkenning van de belangrijke rol van de mantelzorger betekent ook dat professionele hulpverleners hem/haar niet over het hoofd zien.
- Doorlichting van de werking van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en betere ondersteuning bij het indienen van aanvragen met het oog op vlotte en correcte beslissingen met een minimum aan administratieve rompslomp.
- De tussenkomst van het VAPH in het kader van individuele materiële bijstand (IMB) moet beter aansluiten bij de werkelijke kostprijs. Nieuwe hulpmiddelen dienen sneller opgenomen te worden (cfr. box voor audiovisuele ondertiteling). Zowel het algemeen totaal aantal gratis tolkuren als het maximum aantal tolkuren per persoon, zowel voor welzijn als arbeid, dient verder uitgebreid te worden.
- Op alle niveaus en voor alle belanghebbenden en kwetsbare groepen (kinderen, ouderen, personen met een handicap in de thuisomgeving en voorzieningen) wil N-VA een eenduidig beleid ter preventie van grensoverschrijdend gedrag met één geïntegreerd meldpunt.
- Voor arbeidsbeleid moet:
 - zowel financieel als personeel de GTB-werking van de VDAB verbeterd worden
 - de maatregelen uit het Meerbanenplan om kansengroepen aan werk te helpen (zoals Jobkanaal, IBO, de tewerkstellingspremie, WEP+,...) dienen van nabij te worden opgevolgd met het oog op mogelijke bijsturing. (kruisverwijzing programmaonderdeel Werk)
- Wij maken écht werk van integrale toegankelijkheid op alle vlakken: openbare en publieke gebouwen en ruimtes en media (zie hier onder). Maar ook internet (anysurferlabel), openbaar vervoer, ... moet er zijn voor iedereen. Bestaande toegankelijkheidsnormen dienen geactualiseerd te worden en een gespecialiseerde instelling moet toezien op de effectieve toegankelijkheid van publieke gebouwen bij (ver)nieuwbouw.
- Binnen de vijf jaar wil de N-VA een volledige ondertiteling van de commerciële zenders alsook de introductie van Vlaamse Gebarentaal, audiobeschrijving en auditieve ondertiteling op de openbare omroep.
- Ook in het kader van onderwijsbeleid en sportbeleving moeten personen met een handicap de nodige aandacht te krijgen (zie verder 4.6 en 4.8)

4.4 INBURGERING

De N-VA was de drijvende kracht achter het inburgeringsbeleid van de Vlaamse regering. Nieuwkomers moeten in Vlaanderen het recht en vaak ook de plicht krijgen om cursussen Nederlands en maatschappelijke oriëntatie te volgen. Twee derde van de bijna 30.000 nieuwkomers dat vorig jaar in Vlaanderen aankwam, meldde zich aan bij een onthaalbureau en een kleine helft sloot daar ook een inburgeringscontract af. Een kwart doorliep het hele traject en behaalde uiteindelijk een inburgeringsattest.

De resultaten zijn bemoedigend, maar de hoge uitval noopt tot bijkomende maatregelen. De N-VA wil het inburgeringstraject dwingender maken. Daartegenover staat een grotere maatschappelijke erkenning van de geleverde inspanningen.

Helaas is het dweilen met de kraan open zolang er federaal geen duidelijk migratie- en asielbeleid wordt gevoerd. Vlaanderen werkt een onthaalbeleid uit, maar heeft geen zeggenschap over wie zich hier mag vestigen. Het is en blijft lastig dansen op één been in het migratiedebat.

Niettemin weigert de N-VA de handdoek in de ring te gooien en de problemen onder de mat te schuiven. In tegenstelling tot andere partijen dragen we oplossingen aan. Te beginnen met de kennis van het Nederlands. Want dat is en blijft de hoeksteen van elk inburgeringsbeleid dat nieuwkomers wil aanzetten tot werken en actief participeren aan onze samenleving.

Blikvanger

Vlaanderen investeert verder in een rechtlijnig maar rechtvaardig inburgeringsbeleid

- De kennis van onze taal, wetten en gewoonten is een belangrijke voorwaarde voor nieuwkomers om zich hier definitief te vestigen. De N-VA zette de bakens voor het inburgeringsbeleid uit in 2002 en doet dit vandaag opnieuw. We moeten wel, want België zet de kraan open via een ongecontroleerde migratiepolitiek die op geen enkele manier aansluiting vindt met wat in andere moderne Westerse landen al lang verworven is en wat Vlaanderen nu zelf uitbouwt: een fatsoenlijk onthaalbeleid dat culturele en sociaal-economische integratie mogelijk maakt. De N-VA wil dat nieuwkomers in Vlaanderen **het Vlaams burgerschap** kunnen verwerven door een verplicht, maar helpend en rechtvaardig **inburgeringsbeleid, ook in het land van herkomst**: dé sleutel tot participatie en werk.

Andere actiepunten

- De hervorming van de diversiteitssector belooft een erg moeilijke discussie te worden. Voor de N-VA is het belangrijk dat er een meer centrale aansturing komt. In dit kader pleit de N-VA voor de oprichting van een **Vlaams Expertisecentrum voor Inburgering en Diversiteit**.
- Vlaanderen voert het **waarborg- en vergoedingssysteem** in als blijkt dat het huidige systeem van administratieve boetes er niet in slaagt de afdwingbaarheid van de inburgeringsplicht te verzekeren. Gezien de inspanningen die Vlaanderen doet om een kwalitatief en professioneel inburgeringsaanbod mogelijk te maken, is het volgens de N-VA vanzelfsprekend dat van de inburgeraar een engagement wordt gevraagd dat men het traject volledig zou beëindigen.
- Een **inburgeringsexamen** toont aan of de inburgeraar voldoende Nederlands kent en in welke mate hij of zij op de hoogte is van alle mogelijkheden, rechten én plichten die hij of zij in

Vlaanderen heeft. Een voorwaarde voor de invoering van het examen is de effectieve en aanzienlijke verhoging van het civiel effect van het inburgeringsattest.

- De N-VA blijft 'concrete stappen' vragen om het civiele effect van het inburgeringsattest te verhogen. Zo moeten de mogelijkheden inzake valorisatie bij sollicitatieprocedures worden onderzocht. Hiervoor zou een overleg tussen werkgevers en werknemers georganiseerd kunnen worden. Het inburgeringsattest moet als **competentiebewijs** een plaats krijgen in de kwalificatiestructuur van het Vlaamse competentiebeleid.
 - Met het oog op een vlotte integratie voorziet de Vlaamse overheid in een aanbod **inburgering in het land van herkomst** en werkt hiertoe een basispakket inburgering uit. Met dit voorstel wil de N-VA kandidaat-inwijkelingen de mogelijkheid geven zich reeds in het land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen en zo hun integratie en inburgering vlotter te laten verlopen.
 - De Vlaamse overheid maakt werk van een vlotte overgang tussen het primair en **secundair traject** alsook van een inhoudelijk goed uitgewerkt secundair traject voor inburgeraars met een maatschappelijk of educatief doel verblijven. Terwijl het primair traject voor mensen met een professioneel perspectief de afgelopen jaren zorgvuldig werd uitgewerkt, staat het secundaire traject voor mensen met een maatschappelijk of educatief perspectief nog in zijn kinderschoenen. Nochtans is dat tweede deel van het inburgeringstraject volgens de N-VA een belangrijk zoniet essentieel onderdeel van het inburgeringsbeleid.
 - De N-VA wil inburgeraars de mogelijkheid bieden tot zelfstudie. In plaats van klassikaal de cursussen maatschappelijke oriëntatie en NT2 te volgen, neemt de inburgeraar zelfstandig één of meerdere vormingspakketten van het inburgeringstraject door. Hij of zij wordt daarbij begeleid en opgevolgd door het onthaalbureau. De grotere **flexibiliteit** vergemakkelijkt de combinatie met een baan, stage of vrijwilligerswerk.
 - Aandacht ook voor de implementatie van het registratie-en cliëntvolgsysteem m.b.t. de **minderjarige anderstalige nieuwkomers** (matrix junior). Daarnaast moet bekeken worden welke rol lokale besturen en jeugddiensten kunnen spelen bij het stimuleren van vrijetijdsbeleving voor minderjarige nieuwkomers.
 - Een consequent oriënteringsbeleid op vlak van **vrijwillige terugkeer** naar het land van herkomst moet een essentieel onderdeel worden van het migratie- en inburgeringsbeleid. Volgens de N-VA is het noodzakelijk de taboesfeer hier rond te doorbreken en moeten we over een degelijk en menswaardig beleid inzake vrijwillige terugkeer durven spreken. Dit kan door de eerste- en tweedelijnsdiensten te versterken en bijkomende sensibiliseringsacties op poten te zetten.
 - Vlaanderen voert een brede, maatschappelijke publiciteits- en sensibiliseringscampagne over het belang van het **Nederlands** als voorwaarde voor participatie. Dit lijkt evident, maar is het niet.
-

4.5 CULTUUR, ERFGOED EN MEDIA

Geen beleidsdomein is zo veelzijdig als cultuurbeleid. Maatschappelijke en technologische evoluties spelen in op vormgeving en inhoud. Het beleid richt zich op iedereen en op sommigen, op het lokale en op het internationale. Het cultuurveld telt talloze actoren in verschillende uiteenlopende disciplines. Interesse voor cultuur begint op jonge leeftijd en moet daar al gestimuleerd worden.

Het mediabeleid van de volgende Vlaamse regering moet verder bouwen en inzetten op een sterke publieke omroep en moet op de kar springen van nieuwe technologische evoluties.

Blikvanger

Vlaanderen draagt zorg, ook voor cultuur en media

- We realiseren een betere **samenwerking** tussen **onderwijs**, meer specifiek kunstonderwijs, en de **culturele sector**. Algemeen moet via het onderwijs – op alle niveau's en voor alle leeftijden – de **culturele competentie verbreed en versterkt** worden. Daarbij geldt 'jong geleerd is oud gedaan'. Een gespecialiseerd voltijds kunstonderwijs moet daarnaast onze jonge artiesten op de best mogelijke wijze voorbereiden voor een succesvolle professionele loopbaan.
- In het kunstbeleid kiezen we **resoluut voor kwaliteit** – getoetst binnen en aan een nationaal en internationaal referentiekader – en **veelzijdigheid**. Hierbij komen **zowel vernieuwende, als klassieke aanpakken** en repertoires op een correcte wijze aan bod.
- We voeren een **internationaal kunstbeleid** dat onze artistieke creativiteit centraal stelt en de **Vlaamse kunstenaars kansen biedt en uitstraling geeft** op de voor hen **artistiek relevante buitenlandse podia**.
- De komende vijf jaren plukken de Vlamingen volop de **vruchten van de digitale media-evolutie**. Dat wil zeggen: nog **meer concurrentie en minder monopolies** inzake **TV-distributie**. Digitale ethertelevisie groeit uit tot een goed uitgebouwd betaalbaar omroepplatform, met een breed aanbod aan tv-zenders. De digitale media-evolutie zorgt er ook voor dat je nog meer programma's kan bekijken op een moment dat je dat zelf wil en op je pc. Er komt in Vlaanderen eindelijk **mobiele TV**, via DVB-H.
- We investeren verder in een **sterke Vlaamse publieke omroep**, die een bron moet zijn van **pluriforme informatie**, de grootste **drager van de Nederlandse cultuur** en de **Vlaamse identiteit**, de **motor van de Vlaamse creatieve media-industrie**.

Andere actiepunten voor cultuurbeleid en erfgoed

- De Vlaamse overheid moet de eigen decreten en de culturele sector ernstig nemen. Dit wil zeggen dat ook in de volgende regeerperiode voldoende financiële middelen voorzien moeten worden om de aangegane engagementen en de gecreëerde verwachtingen in te lossen.
- Het taal- en letterenbeleid blijft een prioriteit, nu meer dan ooit.
- Cultuur is een ideale ontmoetingsplaats voor Vlamingen met diverse achtergronden en afkomst. Een doeltreffend interculturaliseringsbeleid legt de klemtoon op stimulering, samenwerking en duurzaamheid.

- Participatie blijft een werkpunt. Objectieve drempels moeten, eventueel met overheidsondersteuning, worden weggewerkt. Niet iedere bevolkingsgroep moet evenwel verhoudingsgewijs participeren. Het doel is hen de kans geven dit te doen.
- De overheid moet erover waken dat het beleid, uitgewerkt door het werkveld, niet leidt tot verschraling en groeiende eentonigheid. Het probleem van de participatie mag de vraag naar kwaliteit en diversiteit niet doorkruisen.
- Het Taalunieverdrag en het Cultureel Verdrag bepalen dat op het vlak van taal en cultuur nauw moet worden samengewerkt met Nederland. Meer dan vandaag het geval is, moeten beleidsmensen en ambtenaren zich bij de initiatieven die ze nemen de vraag stellen of niet kan worden samengewerkt met Nederland en/of daar inspiratie kan gevonden worden.
- Het infrastructuurbeleid moet geobjectiveerd worden. Voor nieuwe initiatieven zijn deskundige, maar vooral objectieve haalbaarheidsonderzoeken noodzakelijk. En alle beslissingen moeten altijd gekaderd worden in een Vlaamse visie op noodzakelijke infrastructuur op lange termijn.
- De N-VA wil dat het statuut van kunstenaars verder verfijnd wordt en rekening houdt met het volatiele verloop van een kunstenaarsloopbaan.
- De N-VA wil dat de fiscale regeling voor audiovisuele producties (tax shelter) wordt verruimd voor andere takken binnen de cultuursector en voor culturele evenementen.

Andere actiepunten voor het mediabeleid

- Vlaanderen investeert meer in de ondertiteling van tv-programma's op de commerciële en regionale tv-omroepen. Toegankelijkheid van de media betekent ook dat er werk moet gemaakt worden van audiodescriptie, auditieve ondertiteling, Vlaamse Gebarentaal en de toegankelijkheid van de digitale televisiemenu's voor blinden en slechtzienden.
- De Vlaamse Regering maakt de nodige budgetten vrij voor de financiering van de digitalisering van het VRT-archief. Het gedigitaliseerde VRT-archief wordt ter beschikking gesteld van scholen, bibliotheken, culturele organisaties, wetenschappelijke instellingen en particulieren.
- Het budget voor Kranten in de Klas wordt tijdens de volgende regeerperiode nogmaals verhoogd.
- De Vlaamse overheid versterkt het ondersteuningsbeleid voor de kwaliteitsvolle journalistiek. De mogelijkheden voor het gratis ter beschikking stellen van door de VRT-redactie verzamelde nieuwsfeiten en audiovisueel materiaal aan andere nieuwsredacties worden nader onderzocht.
- De N-VA wil de onderlinge uitwisseling en samenwerking tussen regionale televisiezenders bevorderen.
- De overheid onderzoekt hoe ze een open glasvezelnetwerk kan realiseren waarop ieder die wil zijn diensten kan aanbieden en waardoor de burger toegang krijgt tot een brede waaier van diensten tegen een aanvaardbare prijs.

4.6 ONDERWIJS

Onderwijs in Vlaanderen is een breed en boeiend werkterrein. Van het instapklasje voor peuters tot de doctorandus aan de universiteit, van basiseducatie tot de lerarenopleiding. Er valt veel over te zeggen, bijvoorbeeld dat we over een bijzonder kwaliteitsvol onderwijs beschikken. Vlaanderen doet het goed wanneer het bevoegd is.

Dat wil de N-VA ondersteunen en belonen. Door te investeren in leraren, in schooldirecties en infrastructuur. Dat wil de N-VA verbeteren. Niet door een drastische onderwijshervorming, maar door zachte bijsturingen die de mensen op het veld vooruit helpen en geen tijd doen verliezen aan debatten over structuren.

De N-VA is niet blind voor de nieuwe uitdagingen die op ons onderwijs afkomen. Maar we doen dat niet door de lat omlaag te leggen, wel door iedereen mee naar boven te trekken. Dat is een enorme uitdaging, zeker binnen een almaar complexer wordende maatschappij. Een sterk taalbeleid met een grondige kennisverwerving van het Nederlands als prioriteit maakt daar integraal en prioritair deel van uit.

In het onderwijs doet Vlaanderen het beter wanneer het sterker is. Dat toont internationaal onderzoek van de OESO onomstotelijk aan. Daarom ook vraagt de N-VA opnieuw om de resterende federale bevoegdheden inzake onderwijs en vorming over te hevelen. Het betreft de vastlegging van het begin en het einde van de leerplicht, de minimumvereisten inzake het uitreiken van diploma's en de pensioenregeling.

Blikvanger

Vlaanderen kiest voor leerlingen, leraren en schooldirecties en niet voor structuren

- Tegen 2020 zijn er op elk onderwijsniveau **nog slechts twee netten** actief. In het basisonderwijs zijn dit het vrije gesubsidieerd onderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs (steden en gemeenten), in het secundair onderwijs het vrije gesubsidieerd onderwijs en het gemeenschapsonderwijs. Tegen 2011 wordt hierover, in samenspraak met het hele onderwijsveld, een concreet stappenplan uitgewerkt. Hierin worden sluitende garanties voor leerlingen en personeel opgenomen. De grondwettelijk vastgelegde vrije keuze van onderwijs zal in ieder geval gegarandeerd blijven.
- Efficiënte keuzes stellen ons in staat om op de eerste plaats te investeren in een **betere ondersteuning en extra middelen voor het basisonderwijs en het hogeschoolonderwijs**. Het **dreigende lerarentekort** moeten we opvangen met goed opgeleide leraren die we kunnen aantrekken en behouden. Wie op latere leeftijd geroepen wordt door het onderwijs, moet zijn anciënniteit kunnen meenemen.
- De volgende Vlaamse regering lanceert een grootscheeps actieplan ter promotie en verbetering van de **taalvaardigheid Nederlands** in ons onderwijs, van het kleuterklasje tot het hoger onderwijs. In de Vlaamse Rand verdubbelen we het bedrag voor scholen met meer dan 10% anderstalige leerlingen vanaf 2010. Er komt een **verplicht taalbadjaar** voor anderstalige leerlingen die teveel taalachterstand oplopen.
- Tegen 2015 heeft **minstens één student op twee** tijdens zijn hogere onderwijsstudies een buitenlandse studie-ervaring opgedaan. **Internationale studentenmobiliteit** wordt een recht voor alle studenten.

Andere actiepunten

- Voor schoolinfrastructuur realiseren we de absoluut noodzakelijke **inhaalbeweging**. Om de wachlijsten inzake **schoolinfrastructuur** aan te pakken wordt de BTW verlaagd van 21% tot 6%. Scholen krijgen, binnen vooropgestelde kwaliteitsdoelen en –normen, de ruimte om autonoom en met inspraak van alle betrokken actoren hun kwaliteitsbeleid uit te bouwen.
- De N-VA pleit voor het invoeren, in alle richtingen, van een vak '**maatschappelijke oriëntatie**', congruent met het vak 'MO' dat nieuwkomers in het kader van hun primair inburgeringstraject krijgen. Binnen dat vak passen thema's als sociale zekerheid, verkeerseducatie, duurzaam vervoer en energie, kennis van de economische en financiële wereld ... Ook sensibilisatie inzake SOA's, veilig vrijen, holebi's komt er aan bod.
- Indien de Franstalige politieke wereld zich blijft verzetten tegen de integratie van het Franstalig **faciliteitenonderwijs** in de Vlaamse regelgeving en tegen de subsidiëring van het Vlaams schooltje te Komen, moet de geldkraan ondubbelzinnig dichtgedraaid worden.
- De N-VA blijft zich fors verzetten tegen een eenzijdige en drempelverhogende **verengelsing** van ons hoger onderwijs. Het Nederlands moet een volwaardige onderwijs- en wetenschapstaal blijven.
- Het **buitengewoon onderwijs** wordt hervormd met de finaliteit dat het gewoon en het buitengewoon onderwijs, elk met hun eigen expertise, moeten blijven bestaan en beide erkend moeten worden in hun waarde. N-VA vraagt bij de verdere implementatie van het Leerzorgkader aandacht voor de omkadering en het statuut van de leerkrachten, voldoende ondersteuning van de betrokken leerlingen, de noodzakelijk infrastructuur en de mogelijkheid tot professionalisering.
- De N-VA wil voor elke leerling **een persoonlijk rugzakje** waarin 'zijn' of 'haar' ondersteuning zit. Men neemt deze mee naar de onderwijsinstelling waar men studeert. Afhankelijk van het profiel wordt per leerling een budget toegekend . Deze budgetten moet de school dan vertalen in extra ondersteuning (GOn, extra ondersteuning, tolken VGT, hulpmiddelen zoals braileregels, ...).
- We versterken de bestaande ondersteuning in het regulier onderwijs van **leerlingen met een zorgbehoefte** en geven specifiek aandacht aan dove leerlingen en leerlingen met autisme.
- Grondige herziening van de mate van ondersteuning in het **volwassenenonderwijs** alsook van de bureaucratische aanvraagprocedures.
- Vlaanderen wemelt van de regionale ordeningen die bovendien voor elk onderdeel van het onderwijs verschillend zijn. Er zijn onderwijszones, werkingsgebieden, regionale consortia, RESOC-gebieden, filialen, associaties, LOP-gebieden ... De N-VA wil een territoriale visie uittekenen die voor alle onderwijsniveaus op een transparante manier gevolgd wordt. Binnen één regionale omschrijving moeten **onderwijsterritoria** worden vastgelegd waarin een volwaardig aanbod voor het leerplichtonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs bestaat. Daarnaast treedt deze regio faciliterend op en vormt het werkterrein voor de centra voor leerlingenbegeleiding, voor de RTC's en voor de lerarenopleiding. Ook de scholengemeenschappen zouden in deze regio's moeten passen.
- De **lerarenopleiding** moet een masteropleiding worden. Eenmaal aan de slag, moet de beginnende leerkracht voldoende ondersteund worden door een mentor. Hiervoor moet extra

geld voorzien worden. Daarnaast moeten **zij-instromers** gemakkelijker in het onderwijs aan de slag kunnen, o.a. door het meenemen van hun volledige anciënniteit. Naast de lerarenopleiding zijn uiteraard de professionalisering van leraren, het doorbreken van de vlakke loopbaan en hun voortdurende nascholing onmisbaar.

- De **directies van het basisonderwijs** moeten zich ten volle op hun veelzijdige taak kunnen toeleggen. Ze moeten ontheven worden van de taak 'lesgeven', ze moeten dringend meer administratief omkaderd worden en hun loon moet omhoog getrokken worden. Een noodzakelijke eerste stap is de gelijkschakeling van de wedde van alle directeurs basisonderwijs, ongeacht de schoolgrootte (barema 464).
- Meer uren lichamelijke opvoeding en sport op school is noodzakelijk (zie 4.8 sport).
- De Vlaamse overheid maakt voor 2010 werk van een **zesjarige opleiding geneeskunde** zoals in heel Europa bestaat.

4.7 JEUGD

Jeugd en jongeren krijgen steeds meer aandacht in onze samenleving. Vaak positief, soms ook negatief. Een volwassen jeugdbeleid steunt op de mening van jongeren. De N-VA gaat moeilijke kwesties niet uit de weg en wil dat jongeren zich beter in hun vel voelen. Allerhande signalen duiden op het tegendeel en moeten op een coherente manier aangepakt worden.

Blikvanger

Vlaanderen en jeugd

- Wij willen een **Vlaams actieplan jongerenwelzijn**. Een school is een leeromgeving én een leefomgeving. Het sociaal welzijn van jongeren staat mee centraal in het schoolbeleid. Bestaande plannen en acties rond pesten, spijbelen, geweld, drugs, zelfdoding, ... worden gebundeld in een geïntegreerde aanpak rond geestelijke gezondheid.
- Jongeren moeten **volwaardig kunnen participeren** in het besluitvormingsproces en dat niet alleen over jeugdthema's.

Andere actiepunten voor jeugdbeleid

- De N-VA hecht veel belang aan de rol die jeugdleden kunnen spelen binnen het gemeentelijk en provinciaal beleid. De afdwingbare rol van de jeugdleden in het gemeentelijk beleid en het stimuleren van brede lokale jeugdparticipatie zijn hierin kernpunten. De N-VA wijst ook op het belang van de Vlaamse Jeugdraad als adviesraad voor de Vlaamse overheid.
- De N-VA is een sterke pleitbezorger voor een 'geïntegreerd' jeugdbeleid. Zo moet elke minister of schepen specifiek aandacht hebben voor jongeren. Het is ondenkbaar in eender welk domein een beleid te voeren, zonder rekening te houden met één derde van de samenleving. Inspraak en overleg met jongeren moet een natuurlijke reflex zijn bij beleidsverantwoordelijken.
- De N-VA is resoluut voorstander van een éénsprekenbeleid in het jeugdwerk. Jongeren van allochtone afkomst moeten in contact gebracht worden met het bestaande aanbod van sportclubs, jeugdhuisen, culturele centra, ... Een jeugdhuis dat zich voornamelijk richt op jongeren van allochtone afkomst is perfect mogelijk, alleen wordt van de jongerenbegeleiders

verwacht dat ze het maatschappijbeeld van de jongeren verruimen. Samenwerken, samen sporten, samen leren is hierbij de leidraad. Niet vanuit een bepaalde etnische groep, maar vanuit het samen jong zijn.

- De verantwoordelijkheid van ouders én van jongeren moet worden benadrukt. Ouders kunnen de opvoeding van hun kind niet overlaten aan het onderwijs, welzijnswerkers en de straat. Jongeren moeten voor hun verantwoordelijkheid geplaagd worden, maar hetzelfde geldt ook voor de ouders. Het verhogen van de sociale controle, een grotere betrokkenheid van de ouders en veelal een goede beheersing van de taal kunnen problematische opvoedingssituaties vaak voorkomen.
- De N-VA wil dat kinderen en jongeren binnen het verenigingsleven gebruik kunnen maken van aangepaste en veilige jeugdinfrastructuur. Met name op vlak van brandveiligheid durven gemeenten en verenigingen de jeugdlokalen vaak niet te toetsen aan de brandveiligheidsnormen op vele niveaus uit vrees dat lokalen niet voldoen en moeten sluiten. We mogen onze ogen evenwel niet sluiten voor deze problematiek. Daarom wil de N-VA dat er duidelijke brandveiligheidsnormen komen die vanuit Vlaanderen worden aangestuurd en gekoppeld worden aan de nodige financiële impulsen om op lokaal niveau de problemen aan te pakken en vooruitgang te boeken.
- Het derdebetalersysteem voor de jeugdsector in het kader van de billijke vergoeding is een goede basis, maar is op vele vlakken niet aangepast aan de noden van de jeugdsector. Om die reden wil de N-VA een grondige evaluatie van het systeem die de bestaande knelpunten prioritair moet aanpakken.
- De N-VA verzet zich tegen een te hoge planlast en het aanmaken van nutteloze of slechte regelgeving voor de jeugdsector, en dit op alle beleidsniveaus.
- Buiten spelen is in Vlaanderen niet overal even evident meer. Ook iets oudere jongeren worden vaak als overlast gezien. Om die reden vindt N-VA het belangrijk dat Vlaanderen het lokale niveau ondersteunt in het uitbouwen van speelgelegenheden en andere plaatsen voor kinderen en jongeren.
- De N-VA wil tegemoetkomen aan de diverse informatiebehoeften bij jongeren door middel van doelgroepgerichte campagnes, uitgewerkt met alle actoren, gericht op zowel kinderen, jongeren als de ouders. Extra aandacht dient te gaan naar kinderen uit gezinnen met een niet-traditionele samenstelling, jongeren die werken, zittenblijvers en kinderen met een andere afkomst.

Andere actiepunten voor jongerenwelzijn

- Preventiestrategieën gericht op jongeren dienen bijzondere aandacht te besteden aan nieuwe vormen van media als chat, internetgemeenschappen, internetfora, ... Het aanbod online hulpverlening dient verder uitgebreid en ondersteund te worden.
- Sleutelfiguren die dicht bij jongeren staan, dienen gevormd te worden in preventie van geestelijke gezondheidsproblemen. Deze deskundigheidsbevordering moet primair gericht zijn op het tijdig (h)erkennen van signalen en het bieden van een eerste opvang. Scholen moeten beschikken over een uitgewerkt draaiboek dat aangeeft hoe er gereageerd moet worden bij een zelfdoding (spoging).
- De N-VA wil dat in afwachting van een eigen Vlaams jeugdsanctierecht de Vlaamse overheid alles in het werk stelt om met haar federale collega's actuele knelpunten zo spoedig en efficiënt

mogelijk oplost. Onder meer het gelijk stellen van de termijn van het vooropgestelde begeleidingstraject binnen de instelling met de termijn in de beschikking van de jeugdrechter moet dringend worden gerealiseerd. Het heeft immers geen nut jongeren opnieuw te laten gaan wanneer de begeleiders het begeleidingstraject niet kunnen voleindigen.

- Het hulpaanbod voor minderjarigen in de zorg is veel te beperkt. De N-VA pleit voor een significante uitbreiding van het aantal beschikbare plaatsen. Binnen de regeerperiode moet een verdubbeling van het aantal plaatsen in gesloten instellingen worden gerealiseerd evenals een toename van 25% in het plaatsaanbod voor jongeren met psychologisch en/of verslavingsproblemen. Deze capaciteitsverhoging moet steeds gepaard gaan met het significant verhogen van kwaliteit van de begeleiding.

4.8 SPORT

Recent onderzoek bevestigde opnieuw dat de algemene fysieke conditie van de Vlamingen en in het bijzonder van jongeren ondermaats is. En ook in het topsportsegment blijven de prestaties van individuele atleten en teamsporters onder de verwachtingen. Nochtans is er de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in sport. Het Vlaams sportbudget steeg tijdens deze regeerperiode met maar liefst 76% tot 124,5 miljoen euro.

De N-VA wil een tweesporenbeleid uitstippelen dat prioritair wil inzetten op het optimaliseren van het sportklimaat d.m.v. een planmatig sportinfrastructuurbeleid en het stimuleren van sport voor iedereen. Te beginnen bij de schoolomgeving. En de N-VA wil optimale kansen geven aan getalenteerde sporters door een doelmatig beleid dat investeert in sporters, niet in structuren.

Blikvanger

Vlaanderen en sport

- Uiterlijk in 2011 lanceert de Vlaamse regering een nieuwe ambitieuze **sportpromotiecampagne** in de lijn van de succesvolle “sport is tof!” - & “Als het kriebelt moet je sporten!”-campagnes uit het verleden. De Vlamingen moeten meer bewegen.
- Het aantal **gediplomeerde trainers** neemt tegen 2015 met de helft toe. De Vlaamse Trainersschool is hiertoe het gewezen instrument. Een specifiek statuut wordt uitgewerkt. We geven ook studenten Lichamelijke Opvoeding (L.O.) de mogelijkheid om zich in de sportclubs in te zetten en maken hiertoe afspraken tussen het onderwijs en de sportclubs. Sportfederaties die een beroep doen op voldoende gediplomeerde trainers worden beter ondersteund.
- Tegen 2015 komt er een **Liga van de Lage Landen** in verschillende sporttakken, zeker inzake topclubs.

Andere actiepunten

- Het verder verhogen van de beleidserkenning van sport door de Vlaamse overheid door:
 - een verdere geleidelijke **verhoging van het budget** voor sportbeleid en het bundelen van de verschillende budgetten (Lotto, federale middelen)

- het oprichten van een **Vlaams Sportinstituut** waar alle topatleten van alle sporten, begeleid door toptrainers, topsportwetenschappers samen werken, trainen en studeren.
 - Het creëren van een **Vlaamse Interfederaal en Olympisch Comité** en op termijn een fusie van deze Vlaamse Interfederale met de Vlaamse Sport Federatie (VSF)
 - Het betrekken van ex-atleten en topsportexperten bij het topsportbeleid
 - Een **wetenschappelijke onderbouwing** van het sportbeleid via een beleidsvoorbereidende en -evaluerende cel binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
- Het voeren van een planmatig sportinfrastructuurbeleid door:
 - het uitwerken van een **wetenschappelijk onderbouwd** sportinfrastructuurbeleid voor Vlaanderen;
 - een verplichting om de **sportinfrastructuur van scholen** na de schooluren ter beschikking te stellen van de sportclubs;
 - er voor ijveren dat sport op vlak van de **ruimtelijke ordening** meer oppervlakte toegewezen krijgt voor sportaccommodatie.
- Het stimuleren van meer sport vanuit de **schoolomgeving** door:
 - een verhoging van het aantal uren **lichamelijke opvoeding** voor alle kinderen en scholieren;
 - het verleggen van de klemtoon in de lessen Lichamelijke Opvoeding van het aanleren van technische sportieve vaardigheden, naar het op peil brengen van de **algemene fysieke conditie** van de jeugd;
 - het stimuleren van leerlingen uit het middelbaar en basisonderwijs om ook aan **buitenschoolse sportactiviteiten** deel te nemen. Scholen zelf moeten aangemoedigd worden buiten de lesuren sport aan leerlingen aan te bieden in overleg met de lokale sportclubs;
 - Het uitbreiden van het "**bredeschoolconcept**" met een sportaanbod.
- Het vrijwaren van de **integriteit** van de sport door een systeem van spijtoptanten te organiseren
- Het verder implementeren van het **Topsportactieplan Vlaanderen 2016** met o.a.:
 - hogere subsidies aan de topsportfederaties voor voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden en voor topsportscholen;
 - het verder uitbreiden van de pool van voltijdse topsporttrainers en jeugdtrainers.
- het prioriteitenbeleid m.b.t. specifieke doelgroepen in het teken stellen van personen met een handicap. Voldoende **personen met een handicap** dienen in de bestuursorganen te zitten zodat het echt representatief is. Ze dienen ook de nodige middelen te krijgen zodat alle sporters met een handicap die in aanmerking komen ook effectief kunnen deelnemen aan de Deaflympics, de Special Olympics en de Paralympics.
- Het evalueren van het decreet ter ondersteuning van het lokaal en provinciaal sportbeleid en van het sportbeleid van de VGC (het zogenaamde 'Sport voor Allen'-decreet).
-

4.9 VRIJWILLIGERS

In Vlaanderen zet ongeveer 1 op 5 mensen zich in als vrijwilliger. Vrijwilligerswerk is bij uitstek een persoonsgebonden materie die aansluit bij de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. Momenteel heeft dat beleid nog geen vorm gekregen, laat staan inhoud. De federale vrijwilligerswet moet dan ook dringend vertaald worden in een kwalitatief ondersteunend beleid. Want vrijwilligers verdienen meer dan een schouderklopje.

Blikvanger

Vrijwillig Vlaanderen

- Vrijwilligerswerk is het cement van de Vlaamse samenleving. Het levert een belangeloze maar uiterst belangrijke bijdrage aan de samenleving. De Vlaamse overheid erkent het belang van vrijwilligerswerk in de verschillende domeinen en ondersteunt het vrijwilligerswerk in Vlaanderen met een sterk, gecoördineerd beleid. Omdat vrijwilligerswerk nooit vrijblijvend is, mag ook het vrijwilligersbeleid niet vrijblijvend zijn. De Vlaamse Regering en het Vlaams parlement maken daarom werk van een **Vlaams Decreet Vrijwilligerswerk**.

V. EEN STERKER VLAANDEREN IS LEEFBAAR, BEWEEGT EN BRUIST VAN ENERGIE

5.1 MOBILITEIT, VERKEERSVEILIGHEID EN OPENBARE WERKEN

Bijna 32.000 letselgevallen in 2006 en meer dan 500 verkeersdoden in 2007. De laatste jaren telkens tussen de 9 en 10 miljoen uren in de file. Mobiliteit, verkeersveiligheid, economie en leefmilieu gaan hand in hand. Die integrale benadering stak in het eerste Mobiliteitsplan Vlaanderen dat in 2001 werd opgesteld door de Vlaamse administratie. Het plan beroept zich vaak op federale beleidsmateries en instrumenten om tot een duurzame mobiliteit te komen. Meest bekende voorbeeld is de NMBS die nochtans een belangrijke rol kan spelen in het publiek personenvervoer. Voorstadsnetwerken, light rail en stationsomgevingen zijn sterke troeven waarover Vlaanderen zeggenschap moet kunnen hebben. Hetzelfde geldt voor bevoegdheden die onze inspanningen op het gebied van fietsinfrastructuur (onteigeningsbeleid) en verkeersveiligheid (rijopleiding, ...) kunnen versterken. De N-VA blijft ijveren voor een splitsing van de NMBS.

Als het over personenvervoer gaat, vertrekt de N-VA van het STOP-principe. Eerst voetgangers, fietsers en openbaar vervoer, daarna privé-vervoer. Een belangrijk sturend principe in mobiliteit is dat de juiste prijs wordt aangerekend. Daarom willen we weg van de forfaitaire autobelastingen in de richting van een meer groene autofiscaliteit die milieukeurmerken in rekening neemt en het gebruik belast i.p.v. het bezit. Samen met andere slimme maatregelen moet dat ervoor zorgen dat onze wegen beter benut worden. Ook van het openbaar vervoer verwachten we een efficiëntieoefening die gericht is op daar waar de vraag is en tram en bus minder afhankelijk maakt van subsidies.

Als het over goederenvervoer gaat, blijft de N-VA hameren op het versterken van andere vervoermodi dan de vrachtwagen. Ook daarom willen we mee kunnen beslissen bij de NMBS, zeker inzake de spoorontsluiting van onze Vlaamse havens. Maar ook andere modi als de estuaire vaart, de binnenvaart en pijpleidingen kunnen de congestie op onze wegen verminderen en milieuvriendelijke alternatieven aanreiken.

Logistieke keuzes moeten we verstandig maken. Dat betekent in de eerste plaats een betere samenwerking tussen onze zeehavens die gericht is op complementariteit en publieke investeringen maximaal laten renderen. Slimme logistiek betekent ook dat we toegevoegde waarde moeten geven aan de producten die hier binnenkomen. Vlaanderen moet meer zijn dan een overslagpunt naar de rest van Europa.

Blikvanger

In Vlaanderen is logistiek geen containerbegrip

- Vlaanderen is meer dan een transitland en moet haar **logistieke troeven uitspelen** door haar kennis en werkkraft toe te voegen aan inkomende goederen. Dan pas creëren we jobs in Vlaanderen. Kiezen voor slimme logistiek is ook kiezen om opnieuw voeling te krijgen met de binnenvaart, het spoor en die andere vaak vergeten vervoermodus: pijpleidingen. **Daarom: weg van de weg.**

Kiezen voor sturende autofiscaliteit

- De belasting op inverkeerstelling (BIV) schaffen we af. We vervangen ze door een **sturende kilometerheffing** die ervoor zorgt dat onze wegen optimaal worden gebruikt. Door écht publiek-privaat samen te werken leveren we de technologie voor de mobiliteitsoplossingen van morgen

Andere actiepunten

- Het vorige **mobiliteitsplan** dateert van 2001 met een looptijd tot 2010 en was te vrijblijvend. De N-VA pleit daarom voor een nieuw mobiliteitsplan. Zo'n nieuw beleidsplan zou bindend moeten zijn.
- Ook een mobiliteitsdecreet zou – naar het model van de Nederlandse tracéwet – op de lange termijn niet te herroepen beslissingen moeten bevatten inzake openbare infrastructuurwerken. In afwachting daarvan pleit de N-VA voor een snelle uitvoering van de bekende **missing links** in Vlaanderen.
- Vlaanderen pleit voor **slimme logistiek**, en meer gebruik van de ondergrondse ruimte. In concreto denken we bijvoorbeeld aan het stimuleren van **ondergrondse pijpleidingen**, bijvoorbeeld rond de havens van Antwerpen en Zeebrugge.
- De N-VA is voorstander van proefprojecten met ecocombi's en wil bij de aanleg van bedrijventerreinen en ontsluitingswegen rekening houden met het gebruik van ecocombi's.
- De N-VA pleit voor eigen **Vlaamse verkeersongevallenanalyses en –statistieken**. Een systeem van gedetailleerde ongevalanalyse is wenselijk bij elk verkeersongeval met doden en/of zwaargewonden en op zones en trajecten die op basis van objectieve criteria als gevaarlijk worden beschouwd. Het zou tot de standaardprocedures moeten behoren dat de oorzaak opgespoord wordt en er uitgezocht wordt of de verkeerssituatie in de omgeving van het ongeval onveilig is, en hoe de weginrichting kan worden aangepast opdat een gelijksoortig ongeval vermeden kan worden. Daarnaast zouden de Vlaamse studiediensten inzage moeten krijgen in het statistisch materiaal van federale en lokale politiediensten, de ziekenhuissector en de gezondheidssector in het algemeen, en de sector van verzekeraars. Op die manier zou onderregistratie vermeden worden.
- De N-VA pleit voor een **technologische revolutie** in het verkeersbeleid: verkeerslichtenbeïnvloeding en groene golf, trajectcontrole ... deze instrumenten verhogen de capaciteit op onze wegen zonder dat infrastructuurwerken nodig zijn. Investerings verdienen zichzelf als het ware terug. Nederland – maar ook andere landen – kan hier als voorbeeld gelden.
- Het pilootproject van De Lijn met de **waterstofbussen** wordt onmiddellijk heropgestart. Tegen 2020 rijden alle bussen van De Lijn op waterstof.
- De N-VA pleit voor overheidsuitgaven inzake openbaar vervoer, op voorwaarde dat deze de externe kosten van het privé-vervoer over de weg verminderen. De Lijn moet dan ook meer **vraaggestuurd** werken in plaats van aanbodgestuurd. Daarom pleit de N-VA voor een kritische evaluatie van de financiering van De Lijn en een verlegging van de focus in het voordeel van netmanagement.
- In diezelfde lijn pleit de N-VA voor **voorstadsnetten** rond onze centrumsteden, in eerste instantie die van de Vlaamse Ruit (Gent, Leuven, Antwerpen en Brussel). Deze moeten de gemeenten uit het hinterland met de stad verbinden, maar ook met elkaar.
- De N-VA wil dat De Lijn het initiatief neemt om in de plaats te treden van de NMBS voor de uitbouw van **interregionale verbindingen** via lightrail-projecten.

- De N-VA pleit daarom ook voor voorstadsnetten voor de **fiets**. Dat wil zeggen: een doordachte, globale visie op het fietspadenbeleid.
- De N-VA is sterk voorstander van een volledige **tariefintegratie** waardoor één vervoersbewijs volstaat voor alle openbare vervoersmodi (De Lijn, MIVB, TEC, NMBS).
- Naast de uitbreiding van het aanbod is de N-VA pleitbezorger van het creëren van bijkomende voorrangsmatregelen voor het openbaar vervoer in Vlaanderen (prioriteitstelling van het openbaar vervoer). We denken hierbij aan aparte beddingen, busbanen, verkeerslichtenbeïnvloeding en andere **doorstromingsmaatregelen**. Dit om de snelheid van het openbaar vervoer ten opzichte van de auto drastisch te verhogen en de stiptheid te verbeteren. Vlaanderen moet meer doen om gemeenten te overtuigen van dit verhaal.
- De N-VA wil een maximaal toegankelijk openbaar vervoer. Zo moet de persoon met een handicap niet rekenen op speciale en soms minder flexibele alternatieven. Totdat die optimale toegankelijkheid gerealiseerd is moet maximaal en flexibel aan het mobiliteitsrecht van personen met een handicap worden tegemoet gekomen. Er moet snel uitsluitel komen over de toekomst van de Diensten Aangepast Vervoer.

5.2 MILIEU EN ENERGIE

Een stabiele en betaalbare energiebevoorrading is een cruciale factor voor een moderne economie. De N-VA streeft naar een evenwichtige energiemix die maximaal rekening houdt met het milieu, zekerheid biedt inzake bevoorrading, ons minder afhankelijk maakt van buitenlandse leveranciers en betaalbaar is voor gezinnen en bedrijven. Om die doelstellingen te bereiken, stuiten we echter op een federaal non-beleid dat verantwoordelijk is voor een slechte marktwerking, niet planmatig werkt en nog steeds geen uitsluitel heeft gegeven over de vraag of de kernuitstap nu al dan niet wordt teruggedraaid.

Daartegenover staan de Vlaamse initiatieven om werk te maken van rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie. De N-VA meent dat het energiebeleid best naar de gewesten gaat om de keuzes te maken die op Belgisch niveau niet meer mogelijk zijn.

Op Vlaams niveau moeten meer inspanningen worden geleverd voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Door voorop te lopen verankeren we een belangrijke strategische sector en creëren we een competitief kader voor andere bedrijven. In dat verband is de Telenet-operatie in de jaren '90 nog altijd een belangrijk referentiepunt.

In Vlaanderen wonen we met heel wat mensen op een kleine oppervlakte. Milieuproblemen zorgen er dan sneller voor hinder voor alle sectoren en maatschappelijke geledingen. Om die reden moet iedereen zijn verantwoordelijkheid opnemen om de kwaliteit van ons leefmilieu te verbeteren. Ondernemingen, gezinnen, weggebruikers moeten daartoe gestimuleerd en beloond worden. Wie overlast berokkent, moet ontmoedigd worden.

Duurzaam omspringen met onze grondstoffen is het begin van elke milieupolitiek en plaatst onze verantwoordelijkheid in het perspectief van de volgende generaties. Effecten van nieuwe technologie moeten goed bestudeerd worden. Ze kunnen bijdragen tot een reductie van milieuoverlast, maar evengoed houden sommige keuzes ook risico's in.

Blikvanger

Vlaanderen bindt de strijd aan tegen de opwarming van de aarde

- We voeren op **alle vlakken strijd tegen de opwarming van de aarde**, ook door een groene fiscaliteit op auto's op basis van de EcoScore en door energie efficiënte maatregelen sterker te ondersteunen.
- We **halen de Europese 20/20/20-regel** tegen 2020. De N-VA wil daarom de Telenet-operatie herhalen: in samenwerking met onze Vlaamse kenniscentra – universiteiten en hogescholen – maken we werk van **de Vlaamse energiemaatschappij VLENERGIE** die zich toelegt en concentreert op de **ontwikkeling van hernieuwbare energie**.
- Binnen het O&O-beleid nemen we het voortouw in de **ontwikkeling van slimme netwerken** (Smart Grids).
- Fossiele brandstoffen zullen verdwijnen als energiebron, we **investeren massaal in hernieuwbare energie**, in afwachting moeten we noodzakelijkerwijze verder een beroep doen op kernenergie, willen we de klimaatopwarming efficiënt tegengaan.
- We voeren een inhaaloperatie om op **korte termijn** het **vastgelegde areaal aan bos- en natuurgebied** te realiseren. De spaarpot van het boscompensatiefonds wordt op korte termijn ingezet om effectieve bebossingsprojecten uit te werken.

Andere actiepunten m.b.t. energiebeleid

- De milieuprestaties van voertuigen bepalen steeds meer de impact van onze mobiliteit op de levenskwaliteit. De impact van smog, fijn stof en andere pollutanten zijn daarbij gekende problemen. Voor de N-VA is de voertuigenfiscaliteit één van de belangrijke instrumenten om tot een groener wagenpark te komen. Om die reden is de omvorming van de huidige verkeersbelasting naar een belasting waarbij de EcoScore of milieuprestatie van voertuigen een belangrijke rol speelt, op korte termijn noodzakelijk.
- Technologische vooruitgang geeft tevens kansen aan het beleid om op kostenefficiënte wijze een aanzienlijke besparing aan energie en co2 te realiseren. De zogenaamde **E-box**, die bestaande armaturen en lampen voor openbare verlichting tot 25 % energiezuiniger maakt voor een minimale kostprijs, is hier een zeer goed voorbeeld van. De N-VA pleit dan ook voor het inzetten van deze technologie om zowel energie te besparen als uitgaven voor energie door de overheid te beperken.
- De N-VA steunt volop de strijd van de Europese Gemeenschap tegen de opwarming van de aarde en wil daarom meer doen dan wat de verdeling van de inspanningen door de Europese Commissie oplegt: 20% hernieuwbare energie, 20% verhoging energie-efficiëntie en 20% uitstootvermindering tegen 2020.
- Fundamenteel onderzoek naar hernieuwbare energie biedt bovendien veel mogelijkheden voor de ontwikkeling van een innovatieve economie met bijhorende tewerkstelling. Om tot een situatie te komen waarbij zoveel mogelijk hernieuwbare energie in Vlaanderen zelf wordt geproduceerd is het onder meer noodzakelijk dat de overheid de verantwoordelijkheid neemt om tot een stabiel, competitief en rechtszeker investeringsklimaat door snelle vergunningstermijnen en duidelijke spelregels te voorzien.
- Daarnaast is het streven naar een zo hoog mogelijke energie-efficiëntie een fundamentele pijler in het energiebeleid. Niet alleen de industrie, maar ook gezinnen, personen- en goederenvervoer

moeten inspanningen leveren. Ook de overheid heeft een voorbeeldfunctie. Want iedere niet verbruikte kWh is de meest groene kWh.

- Vlaanderen moet er daarnaast op toezien dat de efficiëntieverbetering in de niet-ETS industrie gelijke tred houdt met de vooruitgang in de ETS-sectoren, vooral de gezinnen. De N-VA is een grote voorstander van de plannen van de Europese Commissie om de verdeling van de ETS-uitstootrechten per sector en op Europese schaal te organiseren.
- Inzake sociale maatregelen meent de N-VA dat:
 - de **verschillende energiefondsen samengevoegd moeten worden**: het sociaal verwarmingsfonds (stookoliefonds), het sociaal fonds voor gas en het sociaal fonds voor elektriciteit en het Fonds ter reductie van de globale energiekost: N-VA is voorstander van het integreren van deze 2 prijsregulerende fondsen, waarbij de rol van de OCMW's wordt versterkt.
 - Voor de sociale **openbare dienstverplichtingen** voor elektriciteit en gas het belangrijk is dat de ongelijkheden tussen de verschillende energiedragers worden weggenomen. Gezinnen die met stookolie of andere fossiele brandstoffen verwarmen krijgen immers een stuk minder bescherming. De keuze voor het soort brandstof ligt immers meestal niet bij de gezinnen die hier het meeste nood hebben aan deze bescherming (huurwoningen, investeringskost voor omschakeling).
 - de OCMW's de middelen moeten krijgen om geval per geval de meest effectieve oplossingen voor te stellen en te laten uitvoeren. De middelen die op dit moment verdeeld zitten over de verschillende fondsen moeten dit mogelijk maken.

Andere actiepunten m.b.t. milieubeleid

- Het **uitbouwen van voldoende bos- en natuurgebieden** loopt in Vlaanderen sterk achter op schema. De N-VA wenst dat er extra werk wordt gemaakt van het realiseren van de beloofde areaal aan bos- en natuurgebied. De boscompensatieregeling voorziet dat bij ontbossing er dient te worden gecompenseerd of dat een vergoeding dient te worden betaald voor het verdwenen bos. De spaarpot van 13 miljoen euro dient volgens de N-VA op korte termijn te worden ingezet om effectieve bebossingsprojecten uit te werken.
 - De N-VA pleit voor een **snelle opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen** inzake riolering. Deze concretisering van de zoneringsplannen maakt duidelijk aan alle actoren wie er verantwoordelijk is voor het realiseren van de zuiveringsinfrastructuur en de termijn waarop dit dient te gebeuren. Daarbij moeten we ons ten eerste bewust zijn van het feit dat het tijdig realiseren van deze infrastructuur enkel mogelijk is wanneer hier ook de nodige financiële instrumenten worden aan gekoppeld om op die manier een goede ecologische kwaliteit van onze waterlopen te realiseren die wordt opgelegd door de kaderrichtlijn water en bovendien broodnodig is voor ons milieu.
 - Daarnaast mag naast het uitbreiden van het zuiveringsstelsel ook de kwaliteit van ons rioleringsstelsel niet uit het oog worden verloren. Investeren in duurzame en kwaliteitsvolle **zuiveringsinfrastructuur** zorgt immers voor een maximaal rendement voor het milieu waarbij de druk op de gemeentelijke financiën tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt
-

5.3 WONEN EN STEDENBELEID

De N-VA wil verder inzetten op een beleid dat drempels voor eigendomsverwerving verlaagt. Voor de N-VA is betaalbaar wonen een recht voor iedereen. De noodzaak om bijkomend te investeren in sociale huisvesting is en blijft een belangrijke prioriteit. Maatregelen om sociale netwerken intact te houden en het wonen in eigen streek mogelijk te maken maken daar deel van uit.

Naast de betaalbaarheid blijft de kwaliteit van huisvesting nog te vaak een probleem. Vooral sociaal-economisch zwakkere groepen worden geconfronteerd met penibele leef- en woonsituaties. Ook de steeds grotere groep ouderen willen we niet uit het oog verliezen. In het kader van onze ambitieuze energiedoelstellingen moet Vlaanderen voor iedereen bereikbare stimuli creëren die de algemene woonkwaliteit kan verbeteren. Om een coherent beleid te voeren, willen we een snelle overheveling van de huurwetgeving.

Wonen en stedenbeleid gaan hand in hand. De stadsvlucht is de voorbije vijf jaar wel gedaald maar nog niet definitief gekeerd. Bovendien herkennen vele Vlaamse gezinnen de stad nog altijd niet als een biotoop waarbinnen ze hun kinderen groot willen brengen. Voor onze centrumsteden dringen zich dan ook doortastende maatregelen op.

Maar stedenbeleid is veelvoudig en hangt samen met de vele functies die een stad kan invullen. Handel is daarbij een belangrijk item waarbij onze aandacht uitgaat naar het belang van de detailhandel die buurten en stadswijken sterk maakt. Maar ook onderwijs, inburgering van nieuwkomers en werkgelegenheid maken deel uit van een beleid dat gericht is op onze steden.

Ronduit stuitend is het feit dat de armlastige federale overheid zich op het terrein van de Vlaamse bevoegdheden begeeft met haar grootstedenbeleid. Het doorkruist onze inspanningen en schept onduidelijkheid. De Vlaamse regering moet voorkomen dat de federale overheid de gewesten voor voldongen feiten plaatst door nog grootstedelijke contracten af te sluiten. Ook op andere terreinen kunnen ambitieuze stadsprojecten pas echt voor een doorbraak zorgen als federale “hinderpalen” zoals het patrimoniumbeleid van de NMBS, woonfiscaliteit enzovoort worden weggewerkt.

Blikvanger

Vlaanderen: wonen en stedenbeleid

- **Betaalbaar en kwaliteitsvol wonen is een recht voor iedereen.**
- Een **verdubbeling van het aanbod SVK-verhuur** voorziet snel in goedkope, kwaliteitsvolle huurwoningen, zonder dure verkavelingsprojecten op te starten, woningen te onteigenen of nieuwe bouwgrond aan te snijden.
- We gaan de stadsvlucht tegen en trekken gezinnen en tweeverdieners aan naar de stad. Daartoe maken we het wonen in de stad **fiscaal aantrekkelijker door lagere registratierechten en een lagere onroerende voorheffing**. Noodzakelijke en sociale voorzieningen als scholen, kinderopvang, buurtwinkels en groene ruimte maken de stedelijke context opnieuw aantrekkelijk voor (jonge) gezinnen.

Andere actiepunten inzake sociale huisvesting

- De Vlaamse overheid levert bijkomende inspanningen zowel op het vlak van sociale koopwoningen als wat sociale huurwoningen betreft en sluit zo aan bij de Europese top inzake de verhouding van het aandeel sociale woningen ten opzichte van het totale woonpatrimonium.

- De N-VA wil een versnelde uitvoering van de op stapel staande sociale huisvestingsprojecten, waarbij aandacht wordt besteed aan betaalbaar, kwaliteitsvol, duurzaam- en energiezuinig bouwen.
- De Vlaamse Regering brengt de lopende pps-projecten inzake sociale huisvesting op korte termijn tot een goed einde maar evalueert het systeem eerst grondig alvorens nieuwe pps-projecten op te starten.
- Misbruiken, wanbeleid bij de huisvestingsmaatschappijen en politieke bevoordeling bij de toekenning van sociale woningen moeten absoluut vermeden worden. Prestatiemeting, opvolging en beoordeling van de SHM's garanderen een efficiënte werking en zorgen voor sterke sociale huisvestingsmaatschappijen.
- Het nieuw sociaal huurbesluit wordt nauwgezet opgevolgd, de toepassing van de taal- en inburgeringsbereidheid in het bijzonder.
- Het Vlaamse woon- en huisvestingsbeleid streeft naar een voldoende aanwezigheid van handelszaken, buurtwinkels en sociale voorzieningen in of in de nabijheid van sociale woonprojecten. Dit kan bijvoorbeeld door de gelijkvloerse verdiepingen van sociale huisvestingsprojecten te verhuren als buurtwinkel of een zogenaamde nabijheidsdienst. Het principe van de huisbewaarders verdient in dit kader aanbeveling.
- De Vlaamse overheid en de betrokken actoren zoeken permanent naar nieuwe mogelijkheden om sociale huisvesting te realiseren en bekijken de mogelijkheden om oude schoolgebouwen, fabriekspanden en kerkelijk patrimonium aan te wenden voor de uitbreiding van de sociale woningbouw.

Andere actiepunten inzake woonbeleid

- De Vlaamse overheid streeft naar een maximale benutting van het (groot) potentieel aan woningen op de private markt door een uitbreiding van het verhuren van privéwoningen via de sociale verhuurkantoren (SVK) en voorziet zo snel in goedkope en kwaliteitsvolle woningen. Potentiële eigenaar-verhuurders worden verder gestimuleerd om hun woning op deze manier te verhuren. Dit systeem is bovendien een efficiënt instrument tegen leegstand en verkrotting.
- De Vlaamse overheid zet haar beleid van goedkope sociale leningen verder en stimuleert huurders tot het kopen van de eigen sociale woning. De Vlaamse overheid verbetert de controle op deze vorm van financiële ondersteuning en ontwikkelt ter zake een éénvormig systeem. De sociale lening wordt toegankelijk voor een groter publiek en de bepaling van het bedrag gebeurt in verhouding tot het inkomen en gezinssituatie.
- De drempels voor eigendomsverwerving worden verder verlaagd. In dit kader zet de Vlaamse Regering het succesvolle systeem van de renovatiepremie verder en verdient de verzekering gewaarborgd wonen (verzekering tegen inkomensverlies voor kopers met een hypothecaire lening) ruimere bekendheid.
- De Vlaamse overheid ziet er nauwlettend op toe dat de mogelijkheden inzake de ontwikkeling van een 'lokaal toewijzingsbeleid' zoals voorzien in het nieuw sociaal huurbesluit maximaal worden ingevuld. De gemeentelijke autonomie wordt in deze gegarandeerd en er wordt voorzien in voldoende begeleiding en ondersteuning van de lokale besturen op het terrein.

- Het Vlaamse woonbeleid en de toepassing van de algemene Vlaamse huisvestingsreglementering vraagt bijzondere aandacht in de Vlaamse Rand. De Vlaamse overheid ziet toe op de uitvoering van de doelstellingen van het decreet Demesmaeker zoals die werden opgenomen in het grond- en pandendecreet. De N-VA pleit voor een uitbreiding van het werkingsgebied, de middelen en het instrumentarium van Vlabinvest.
- De keuzevrijheid van senioren wordt ook inzake wonen gerespecteerd. De overheid stimuleert het concept van de "meegroeihuizen" en richt zich niet alleen op ouderen maar ook op jonge bouwers. De Vlaamse overheid creëert de mogelijkheid om haalbare verbouwingen te realiseren, nieuwe woonvormen te promoten, o.a. het kangoeroewonen, duplexwoningen, individueel wonen in groep, enz.
- Om te beantwoorden aan de grote vraag naar degelijk advies bij woonaanpassing stimuleert en coördineert de Vlaamse overheid de gemeenten om –waar mogelijk- een éénloketsysteem in te richten. Dit alles gebeurt in samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen, de VMSW en betrokken organisaties zoals o.a. de Vlaamse vereniging van steden en gemeenten.
- De Vlaamse overheid maakt werk van een doorgedreven bestrijding van huisjesmelkerij en maakt een prioriteit van de strijd tegen leegstand en verkrotting door een heffing op leegstand consequent toe te passen.
- Ervaringsdeskundigen worden betrokken en geïntegreerd in de verschillende woon- en adviesraden.
- Vlaanderen levert ingrijpende inspanningen ter bevordering van energiezuinig en ecologische verantwoord wonen en haalt zo de Europese doelstellingen inzake energiebesparingen.
- De bestaande premiesystemen en maatregelen inzake energiezuinig en ecologisch bouwen en wonen, worden goed georganiseerd met het oog op een betere toegankelijkheid en bekendheid. Efficiëntie staat voorop en overcompensatie wordt vermeden. Nieuwe maatregelen moeten nieuw of aanvullend zijn en zoveel mogelijk gezinnen over de streep trekken.

Andere actiepunten inzake stedenbeleid

- Een krachtdadig Vlaams stedenbeleid geeft invulling aan de concrete nood aan voorzieningen op vlak van wonen, huisvesting en openbare ruimte, versterkt de sociale cohesie en verhoogt zo de leefbaarheid van de stad.
- Een volwaardig Vlaams stedenbeleid biedt niet alleen een antwoord op de problemen waarmee de steden van vandaag mee worden geconfronteerd maar reikt ook oplossingen en denkpistes aan voor een stedenbeleid van morgen.
- Centrale doelstelling voor het Vlaams stedenbeleid blijft het streven naar het tegengaan van de stadsvlucht en het aantrekken van gezinnen en tweeverdieners naar de stad. Dit moet resulteren in een veelkleurige, maar evenwichtig samengestelde stadsbevolking. De N-VA is er voorstander van om het wonen in de stad fiscaal aantrekkelijker te maken door lagere registratierechten en een lagere onroerende voorheffing (belasting op het kadastraal inkomen).
- Bij de bouw en ontwikkeling van nieuwe huisvestingsprojecten moet Vlaanderen durf tonen. Stadskankers, verouderde gebouwen en wijken worden verwijderd en ruimen plaats voor

vernieuwende en stadsversterkende projecten. Indien een functiewijziging van de locatie zich opdringt, gebeurt dit met oog voor leefkwaliteit en duurzaamheid.

- Het Vlaamse stedenbeleid zet resoluut in op een betere woonomgeving. Vlaanderen investeert in de openbare ruimte van hoge kwaliteit. De realisatie van meer groene ruimte, sociale ontmoetingsplaatsen, recreatievoorzieningen en nette straten en wijken maken van de stad opnieuw een aantrekkelijke plek om te wonen en te leven.
- Aandachtswijken worden nauwgezet opgevolgd zodat zij aantrekkelijk blijven en de concurrentie met nieuwere wijken zonder probleem aankunnen. Verkrotting wordt actief bestreden. Een detectiesysteem spoort stads-, wijk- en woonproblemen vroegtijdig op en voorkomt zo een mogelijke achteruitgang of vroegtijdig afglijden.
- De aanwezigheid van voldoende vrije tijdsvoorzieningen, jeugdinfrastuctuur, en een ruim aanbod aan culturele, sportieve en vormende activiteiten, sociale evenementen en een uitgebreid aanbod aan ontspannings- en recreatiemogelijkheden versterkt de aantrekkingskracht van de stad. Elke stad vertrekt daarbij vanuit haar sterktes en ontwikkelt in een eigen cultureel stadsprofiel. Maatwerk is aangewezen.
- Een versterking van de kleine detailhandel draagt bij tot een kwalitatief stedelijk netwerk en sterke buurtwijken. De N-VA pleit voor extra initiatieven om de kleine zelfstandige en de buurtwinkel beter te beschermen, om hen meer ontwikkelingskansen te bieden en (door)startende handelszaken optimaal te ondersteunen. Een stimulerende aanpak maakt het wonen boven winkels aantrekkelijker en versterkt zo de leefbaarheid van de stedelijke centra, de sociale controle en gaat verkrotting en verwaarlozing tegen.
- Het scheppen van een bedrijfsvriendelijk klimaat moet volgens de N-VA een prioriteit zijn voor alle Vlaamse steden en gemeenten. Samenspraak met de lokale KMO's en middenstand is daarbij onontbeerlijk. Een flankerend economisch beleid op lokaal en regionaal vlak ondersteunt kleine ondernemingen en garandeert een kwaliteitsvolle dienstverlening. Kennisondersteuning van de lokale besturen is alvast één van de belangrijkste werkpunten.
- Een vlotte bereikbaarheid van de steden en van de belangrijkste concentraties van werk zet de steden als investerings- en arbeidsregio nog meer op de kaart. De Vlaamse overheid en de sociale partners verhogen de toegankelijkheid tot de arbeidsmarkt, in het bijzonder in de zogenaamde achterstandswijken.
- De N-VA zet volop in op een verhoging van vaardigheden en taal. Onderwijs en kennisoverdracht krijgen opnieuw een belangrijke en zichtbare plaats in de stad, zowel wat kleuter-, basis- als middelbaar onderwijs betreft. De N-VA wil de school als sociale ontmoetingsplaats en buurtversterkende factor terug in de wijk en de stad.
- Vlaanderen pakt de oorzaken van de sociale spanningen en grote leefbaarheids- en veiligheidsproblemen in de achterstandswijken aan en tracht elke vorm van feitelijke segregatie van de stedelijke bevolking te vermijden en te bestrijden. Bestaande tegenstellingen tussen wijken en buurten worden weggewerkt.

